

A tartalomból:

- UPS-hírcsokor
- Egy cégösszevonás okairól
- Vonalkód-irányvonalak
- Miért igen, miért nem?
- Telecom-búcsúztató
- Meglátni és megszeretni
- Ki van (még) az ablakban?

Heti

I. évfolyam, 31. szám

Informatikai hetilap

Ára: 39 Ft

Pályázat, program, ösztöndíj

Szolnok nem csupán azzal hívta fel magára a GIS-szakemberek figyelmét, hogy évek óta jeles térinformatikai fejlesztések folynak a városban, hogy a közgazdasági szakközépiskolában felkészültek a térbeli információk kezelésének oktatására, de azzal is, hogy a helyi TÁKISZ lassan hagyománnyá váló térinformatikai találkozójának ad otthont. A konferenciát a Belügyminisztérium irányításával, számos szakember

és szervezett – így a Hungis Alapítvány – bevonásával készítették elő.

Idén több, a hazai önkormányzati információtechnológiát érintő bejelentés is elhangzott. *Aladics Sándor* (OMFB) *Az innovációs stratégia fő irányai* című előadásában elmondta, hogy a hazai önkormányzati alkalmazások serkentésére az OMFB több százmillió forintos célpályázatot hirdet. A pályázaton csak önkor-

mányzatok, illetve azok társulásai vehetnek részt, és az elnyert összeg felét vissza kell téríteni.

Zsuffa István közjogi helyettes államtitkár a kormány közigazgatási korszerűsítési programjának legfontosabb kérdéseit ismertette. Mondandójának kulcskérdése az volt, hogy a helyi igazgatás információtechnológia-fejlesztési törekvései hogyan illeszthetők be az immár elkészült közigazgatás-fejlesztési programba. A közigazga-

tásnak korszerűbbnek és relative olcsóbbnak kell lennie – mondotta az államtitkár –, és ehhez a térinformatika eszköztárának használata komoly segítséget adhat.

Robert Laurini, a lyoni egyetem professzora a franciaországi térinformatikai fejlesztésekről szóló áttekintését követően ösztöndíjat ajánlott fel posztgraduális képzésre Franciaországban. A jelentkezőktől térképész, kultúrmérnöki vagy számítástechnikai diplomát, jó angol – és elfogadható francia – nyelvtudást várnak, egyben szükséges, hogy egy magyar egyetemen állandó konzulensük is legyen. Az aspiránsok 1993. januárjáig a Francia Nagykövetség tudományos attaséjánál, *Molinari* úrnál jelentkezhetnek, aki részletesen tájékoztatja őket a megpályázható egyetemekről (Lyon, Grenoble, Montpellier), a nyelvi előkészítő kurzusokról, az ösztöndíj összegéről, tartamáról és egyéb kérdésekről.

A szolnoki térinformatikai konferencián negyven előadás, köztük öt külföldi hangzott el. Közel háromszáz regisztrált résztvevő volt. A kiállítók száma a múlt évihez képest számottevően gyarapodott.

Xircom, a zsebes

Táska- és noteszgépekhez készített miniatűr hálózati csatolóival vált világhírűvé a mindössze négy esztendeje alapított kaliforniai központú Xircom. Mint a képün-

„A hálózatépítés egyik fő mozgatórugója – hangsúlyozta *Dirk Gates* cégelnök –, hogy nincs szükség minden munkahelyen külön nyomtatóra, hiszen a LAN-

huzamos interfésszel felszerelt nyomtatóhoz alkalmazható eszköz, amelynek üzembe helyezését konfigurációs szoftver, a későbbi továbbfejlesztést flash memória segíti. A zsebszerver vékony, valamint sodrott érpáras Ethernethez tervezett változatban kerül forgalomba – javasolt európai listaára 645 dollár. Hogy a Xircom hazai disztribútoránál, a Waltonnál mennyibe fog kerülni, azt persze még korai kérdezni.

(Folytatás az 5. oldalon.)

kön etalonul szolgáló ceruzák mutatják, legfrissebb termékük, a dallasi Networkworld kiállításon bejelentett nyomtatóserver sem nagyobb a cégtől már megszokott tenyérnyi dobozoknál.

ba kötött gépek közös printerre dolgozhatnak.” Ennek a rugónak az erejétől várják a Pocket Ethernet Print Server piaci sikerét is. Várhatóan decembertől szállítják a gyakorlatilag tetszőleges, pár-

Aláírták a Pápa és Térsége Telefon Részvénytársaság alapító okiratát. A zártkörű részvénytársaságot a Matáv Rt., a Microsystem Rt. és Pápa város önkormányzata alapította, az alaptőke 262 millió forint, amelyet a Matáv és a Microsystem 130-130 és a térség tizenkét önkormányzata 2 millió forint értékben jegyez. A társaságban ala-

pítóként részt vevő tizenkét önkormányzatot Pápa városa képviseli. Az Rt. tagjai a későbbiekben külföldi befektetővel fognak bővíteni, és mód lesz a térség további önkormányzatainak a csatlakozására is. A társaság Pápa és a pápai primer terület telefonhálózatát építi ki; 1994 végéig 13 ezer új állomást kapcsolnak be.

Pápai áldás

NETREND

Általános Kereskedelmi és Szolgáltató Rt. novemberi kínálata:

Modula Star gépcsald

Alapkonfigurációink a következőket tartalmazzák:

alaplapp, baby ház, IDE kontrollor, 2 soros, 1 párhuzamos port, 1,2 MB FDD, 1 MB RAM, 101 gombos billentyűzet

Alaplapp	14" mono	14" mono VGA (256 KB)	14" mono SVGA (512 KB)	14" színes SVGA (1 MB RAM)
80286-12	31 300	35 900	38 300	52 200
80286-16	31 900	36 500	38 900	52 800
80286-20	32 900	37 500	39 900	53 800

Alaplapp és 40 MB HDD	14" mono	14" mono VGA (256 KB)	14" mono SVGA (512 KB)	14" színes SVGA (1 MB RAM)
80286-12	46 900	51 500	53 900	67 800
80286-16	47 500	52 100	54 500	68 400
80286-20	48 500	53 100	55 500	69 400

Alaplapp	14" mono	14" mono VGA (256 KB)	14" mono SVGA (512 KB)	14" színes SVGA (1 MB RAM)
80386-25, 2 MB RAM	43 400	48 000	50 400	64 300
80386-40, 4 MB RAM, 64 KB cache	51 900	56 500	58 900	72 800
80386-40, 4 MB RAM, 128 KB cache	53 400	58 000	60 400	74 300

Alaplapp és 80 MB HDD	14" mono	14" mono VGA (256 KB)	14" mono SVGA (512 KB)	14" színes SVGA (1 MB RAM)
80386-25, 2 MB RAM	64 900	69 500	71 900	85 800
80386-40, 4 MB RAM, 64 KB cache	73 400	78 000	80 400	94 300
80386-40, 4 MB RAM, 128 KB cache	74 900	79 500	81 900	95 800

Alaplapp és 80 MB HDD	14" mono	14" mono VGA (256 KB)	14" mono SVGA (512 KB)	14" színes SVGA (1 MB RAM)
80386-40, 4 MB RAM, 64 KB cache	77 500	82 100	84 500	98 400
80386-40, 4 MB RAM, 128 KB cache	79 000	83 600	86 000	99 900

80486-os konfigurációink monitort nem tartalmazznak!

Alaplapp és 210 MB HDD	TSENG ET-4000, 1 MB RAM, 64 ezer szín	NCR-7, 2 MB RAM, 64 ezer szín	S-3, 1 MB VRAM, 64 ezer szín
80486-33, 4 MB RAM, 256 KB cache	137 100	142 400	147 400
80486-50, 4 MB RAM, 256 KB cache	157 100	162 400	167 400
80486-50, 8 MB RAM, 256 KB cache, Local Bus + IDE cache	208 900	226 500	
80486-50, 8 MB RAM, 256 KB cache, Local Bus VGA	255 500		

**Multimédia PC-k
különböző kiépítésben**

**EIZO monitorok 14"-tól 21"-ig
legolcsóbban nálunk!!!**

Áraink nem tartalmazzák az áfát. A hirdetésben jelzett árak tájékoztató jellegűek!

Címünk:

NETREND Általános Kereskedelmi és Szolgáltató Rt.

1089 Budapest VIII., Elnök u. 1.; Telefon: 113-8217, 133-4760; tel. & fax: 113-9537; Mobil: 06-60-15111

TARTALOM

Számítástechnika

5	Makrotrend	Szingapúri partnerrel
6	N. Sicon	Márkaszerviz Budapesten
	Duna Elektronika	Színusz hullám Hollandiából
7	KFKI-Tradis	Uniplex magyarul
	SAP mellett QNX	Dynasoft-profilok
	38 MIPS-es server	Moduláris Motorola
9	Optikai tárolók a VT-Softtól és az OMIKK-ban	
11	Computerland-Interag	Egyesülés gazdasági megfontolásból
12	Röviden: Borland, Telelogic, Lotus	
13	Infomix	Micdókiból Ixdoki
	Legnagyobb partner: Bábolna	Agroorg-üzletágak
14	Vonalkód-világ	Soproni mágusok
15	Pénztárgépek az ADS-Compcastól	Csináljunk kasszát!
	Jól olvas a Datalogic	Datascan: új vonalak
17	Honosított Cc:mail	Magyar levelező
18	Hírek: HUUG, DEC, Apple, Codeworks	

Távközlés

Az Europa Telecomon láttuk	
19	Compfair – nem DEC, Telecom – igen!
21	Elmondta a főtítkár Az ITU üzenete
	France Telecom Francia kapcsolat
	Rádiótelefon ügyben Partnert keres a Secmat
22	Röviden: AT&T, Operator MMV, BRG, Harris, Hungarocom
23	India bemutatkozik Ellentétek országa
24	Közös standon Négy ír együtt
	Szingapúrban Jövőre: Asia Telecom
25	Mozgó hírközlés Tele-kocsik

Irodatechnika

27	Irodaszerek a VOS-nál	Meglátni és megszeretni

Mutató

28	Windows vírusok	Ki van (még) az ablakban?
29	Mi mikor támad?	Vírusnaptár
30	Rendezvénykalauz, hirdetői index, hírbeküldő lap	

Kinyomtatott példányok száma:	10 000
Ebből névre szóló tiszteletpéldány:	7 000
Budapesti terjesztésre kerül:	2 000
Vidéki terjesztésre kerül:	1 000

A Heti CHIP-re előfizetés kérhető levélben:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Előfizetési díj 1 évre 1800 forint.

LAPZÁRTA

Budapest BBS több vonalon

Novembertől új telefonvonalakkal gazdagodott az ország első elektronikus hirdetőtáblája, a Budapest BBS. A Qwerty High Tech Kft. által üzemeltetett, mind ez ideig ingyenesen igénybe vehető rendszerhez fennállása alatt mintegy ötvézezer hívás érkezett, ebből húszezer kétszáz az elmúlt egy évben. A lehívott programok összesen 747 megabájtot, a feltöltöttek 68,5 megabájtot tesznek ki. Egy hívás átlagos időtartama 15-20 perc. A jövőben magánemberektől minimális belépési díjat kérnek, amiben már benne lesz az első éves tagdíj. Az első év letelte után – a tervek szerint – havi 100 forintos előfizetési díjat fognak kérni, amit egy évre előre kell majd kifizetni. A Budapest BBS várhatóan többször tíz telefonvonalon lesz elérhető, a rendszer induló tárcapacítsa fél gigabájt.

Hirdetésgrafikus Adobe

Újabb céggel bővült az Adobe Illustrator 4.0 hazai referencialistája: az Axel Springer Magyarország Kft. a program Windows változatát állította rendszerbe. „A hirdetések előállításában nagyon sok időt tudunk megtakarítani, mivel a program kenyérszöveg-kezelése – például a bekezdések igazítása – a gyors és minőségi munkát segíti – nyilatkozta Barják László, az Axel Springer számítástechnikai rendszerfelelőse. – Eddigi tapasztalataink szerint az Adobe Illusztrátorral egy csomagban érkez

Adobe Streamline a legjobban használható bitkép-vektorizáló program a Windows környezetben.”

Bedő Árpád, a Kontakt Design Stúdió fejlesztési igazgatója hozzátette: az Axel Springernél szerzett tapasztalatokat is felhasználják az Adobe magyar betűcsaládjai kódiosztásának meghatározásában. Erről október végén megbeszélést folytattak Burwell Davisszel, az Adobe Systems szakemberével, aki az Adobe Minion cirill betűcsalád kidolgozását is irányította.

A Comdex Kahnja

Philippe Kahn, a Borland elnökögyvezetője tartja a világ legnagyobb számítástechnikai vásáranak, az őszi Comdexnek a nyitóelőadását. A többek között a Pascal kidolgozásával világhírt szerzett zürichi Niklaus Wirth

mellett tanult, francia származású Kahn a jövő útját kikövező hardver- és szoftverfejlesztésekről, a félvezető-, számítógépes, hálózati és távközlési technológia szerepéről szól majd a Las Vegas-i Hiltonban.

HP VAR lett az Areco

Value added reselleri szerződést kötött a Hewlett-Packarddal az Areco, mégpedig a HP 9000-es munkaállomásokra, szerverekre, X terminálokra, perifériákra és szoftverekre. A HP-UX jól kiegészíti az Areco eddigi kínálatát, a HP eszközök együttműködnek az SCO

Unix-alapú rendszerekkel, amelyeket az Areco master resellerként forgalmaz. Az Areco akciót is hirdetett: bármilyen (Interactive, AT&T, AIX, Sunos, Ultrix, HP-UX, DG-UX stb.) Unix verzióról, Xenixről programfrissítési áron lehet átálni SCO Unixra vagy ODT-re.

NetWare AKCIÓ!

13 érv a makrotrend **NOVELL 3.11** ajánlata mellett:

- ✓ 1. Minden software-hez hálókártyát is adunk, melynek árát tartalmazza a rendszer ára
- ✓ 2. **CNE** mérnökök segítik Önt
- ✓ 3. Az új változatok **upgrade** követését biztosítjuk
- ✓ 4. Telephelyünkön elvégzett alapértelmezett installálás **ingyenes**
- ✓ 5. Kívánságra **INTEL** serverek és munkaállomások
- ✓ 6. **BEST** szünetmentes áramforrások
- ✓ 7. Széles LAN **hardware** választék
- ✓ 8. Telepítés **AMP** és **ATI** elemekből
- ✓ 9. Oktatási intézmények számára további **kedvezmények**
- ✓ 10. Országos **szervizhálózat**
- ✓ 11. Termékeink **jogtiszták**
- ✓ 12. Referencia helyeink: **ORFK, OMK, BB Rt., TUNGSRAM, stb.**
- ✓ 13. 6 éves LAN **tapasztalat**, 70 fős **szakember gárda**

+ 1, ami magáért beszél:

Verzió-munkaállomás	Ár	Ajándék darabzám függvényében	Ajándék
3.11-255	806.250,-	NV-S5E Panasonic videokamera	486 DX33 INTEL számítógép
3.11-100	451.500,-	Technics HI-FI torony	386 DX33 notebook (200 MB HDD)
3.11- 50	322.500,-	TC-21B3EE Panasonic TV (54 cm)	TX-29V30XE Panasonic TV (72 cm)
3.11- 20	255.750,-	NV-J40EE Panasonic video magnó	NV-S5E Panasonic videokamera
3.11- 10	161.250,-	RX-DS101 Panasonic CD-s magnós rádió	Technics HI-FI torony

Az árak az AFA-t nem tartalmazzák!

1143 Budapest Hungária Krt. 65.-67.
Tel.: 183-43-56 Fax: 163-78-88

Információs szám: 127

floptical®

EGY IDŐBEN
A VILÁGPREMIERREL,
EGY FANTASZTIKUS
ÚJDONSÁG!

Az évtized legjelentősebb fejlesztése a floppytechnológiában;
az optikai és mágneses technológia egyedülálló ötvözése.

**21 MB-os floppyegység,
amelyen használhatók az Ön 720 K-s
és 1.44 MB-os lemezei is.**

Egy darab 21 MB-os Floptical diszketten ugyanannyi információt tárolhat,
mint 14 db 3,5" HD-s (1.44 MB-os) vagy 28 db DD-s (720 K-s) lemezen.

VÉGRE!

A 21 MB-os cserélhető floppy kielégítheti az Ön mai igényeit!

A rendszer elemeit – egység, adapter, gyári eredeti adathordozó –
forgalmazza a

MULTIMEX KERESKEDELMI RT.

1111 Budapest XI.
Budafoki út 109.
Telefon: 166-9150

Fax: 166-5767
Telex: 22-4099

Információs szám: 128

Adolphs A biztonság módszeres letéteményese **Adolphs**

**Betörés-
és tűzbiztos adatvédelmi
szekrények
nagy választékban.**

**Számítás-
és irodatechnikai felszerelések;
irodák komplett tervezése
és berendezése.**

1119 Budapest, Andor utca 47-49.
Telefon: 181-0501. Telefax: 185-3236

Információs szám: 129

Xircom, a zsebes

(Folytatás az 1. oldalról.)

Budapesten is bemutatta viszont a cég a szeptember óta gyártott, s a tervek szerint novembertől nálunk is kapható Creditcard Ethernet Adaptert. Hogy honnan a hitelkártyára utaló elnevezés? Egyszerű: a világon elsőként ez a termék a notesz- vagy kézisámítógépeket memóriakártya csatlakozójukon át kapcsolja Ethernet 10Base-T hálózatba. A megoldás

megfelel a nemzetközi PC-s memóriakártya szervezet (Personal Computer Memory Card International Association, PCMCIA) 2.0 jelzésű szabványának, amelyet valamennyi vezető noteszgyártó elfogadott. Az Ethernet illesztő egy termékcsalád első tagja: Token-Ringhez és Arcnethez is terveznek hasonlót.

„Mémőkeink mindig arra töreksenek, hogy egyszerűen használható, a munkát könnyítő esz-

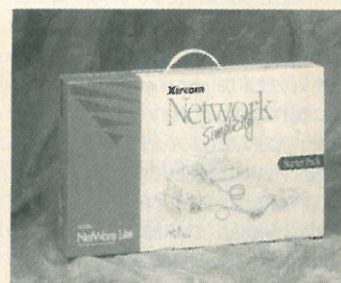
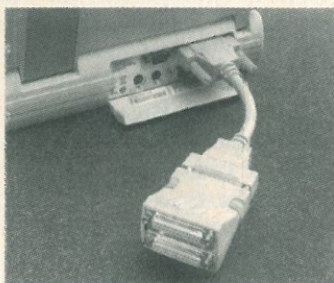
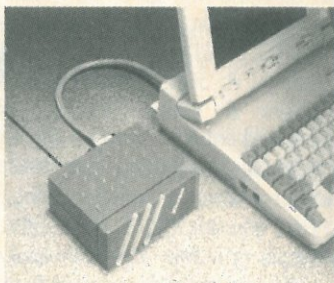
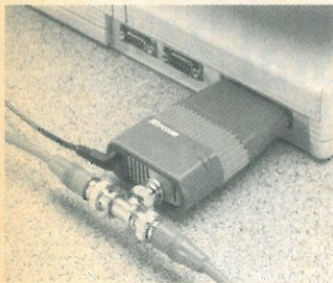
közökkel lépjek meg a PC-tulajdonosokat – fogalmazta meg cégé ars poeticáját a Xircom Belgiumban működő európai leányvállalatának hazánkért felelős képviselője, a nemrég nálunk járt Mieke van Meensel. – Így LAN csatlóinkat nemcsak önmagukban értékesítjük, hanem komplett hálózati megoldást is kínálunk, a Network Simplicity, amely egyetlen dobozban tartalmazza a LAN valamennyi elemét:

Pocket Ethernet adaptereinket, párhuzamos porti multiplexerünket, elektronikus levelező és konfiguráló szoftverünket, valamint a Novell Netware Lite csomagját. A technikában járatlanok által is könnyedén rendszerré építhető Simplicity árát egyébként épp most jelentősen csökkentettük: a Waltonnál körülbelül 55 ezer forintért kapható.”

Mint hallottuk, a Xircom fejlesztői együttműködnek a Zenithtel és az Intellel, s jövő év közepére újabb nagy áttörést – kábel nélküli kommunikációs eszközöket – ígérnek.

Mikolás Zoltán

A szabadalmaztatott rögzítésszalaggal (első képünkön az adapter közepén körbefutó, eltérő színű, rovátkolt csík) egyetlen mozdulattal a noteszgéphez erősíthetők a Xircom zsebméretű hálózati csatlóli. Balról jobbra: Pocket Ethernet Adapter II, külső Ethernet illesztő, párhuzamosport-multiplexer, Network Simplicity

Makrotrend

Szingapúri partnerrel

Máig fontos szerepet játszik a Makrotrend életében a valamikor fő profilnak számító hálózatépítés. Stabil partnerük például az Országos Rendőr-főkapitányság, a volt Állami Biztosító és a Munkaügyi Hivatal, de bevételük egyre nagyobb részét adja a kereskedelem, a különféle cégek képviselői. Hálózati kártyát gyártó vegyesvállalatuk, a Makrolan továbbra is prosperál, évi termelése megközelíti a háromezer darabot.

Ez a tevékenység kiegészíti egyik fő partnerük, a Complex kínálatát, amelyből hiányzik például a nyolcas aktív hub. A Complex szingapúri cég, amely hálózati eszközöket, perifériákat és szoftvert szállít. Termékei között van 8 és 16 bites – ISA sínés és mikrocsovtartás – Ethernet kártya, vonalerősítő (repeater), koncent-

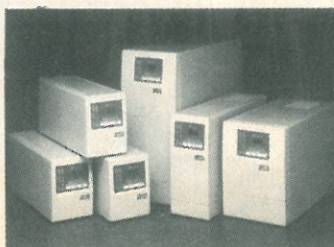
rátor, aktív és passzív Arcnet hub. Az Arcnet kártyákba beépített saját gyártmányú vezérlőlapkája 2,5 megabit/sec. adatátviteli sebességre képes. A hálózati elemek mellett gyárt a vállalat nagy kapacitású háttértárakat fix és cserélhető mágneslemezzel, többször írható optikai lemezhez író-olvasó egységet, sőt nagy teljesítményű hálózati kiszolgálót is.

Bár a Novell jogosított OEM szállítója, a Complex Readylink néven saját hálózati operációs rendszert kínál, mindössze 99 dollárért. A Makrotrend az idén megkötött szerződésben 500 ezer dolláros évi forgalomra vállalt kötelezettséget, s ezt már a Comfair előtt elérte. A német piacon az importőr havi 90 ezer dollárt vállalt, és lemaradása van. A Makrotrend Magyarországon

kizárólagos jogot élvez a Complex termékek terjesztésére, de szállíthatnak a környező országokba is.

Különleges alkalmazási területekre kínálják az – esetenként többfázisú – Best gyártmányú szünetmentes áramforrásokat, amelyek folyamatos jelzést tudnak adni arról, milyen állapotban vannak. Közülük a Fortress család modelljei folyamatos, szinuszos feszültséget adnak akkor is, ami-

A Fortress család

kor megszakad a külső táplálás, vagyis nincs átkapcsolási megszakítás, illetve átmeneti négysszögjel adás, ami gondokat okozhatna a számítógép működésében.

Néhány további hírforgács a Makrotrend háza tájáról: Kiemelt versenytárgyalásokon indulnak együtt a német Stollmann céggel, amely X.25 eszközök és szoftver OEM szállítója. Idén eddig több mint félezer Intel gyártmányú PC-t szállítottak a tőlük rendelt hálózatokhoz. Már korábban bejelentették, hogy a Kao hajlékonylemezek egy különleges, olcsó változatát – a kékdobozost – forgalmazni fogják Magyarországon. Ezek a lemezek már kaphatók, egyetemeknek és államigazgatási – tehát nem profitorientált – intézményeknek szállítják őket. Végül hosszú, többmenetes eljárás során megkapták az engedélyt az Intel CAS-kompatibilis, svájci Faxnet kártya forgalmazásához. A Novell hálózatban központi erőforrásként üzemeltethető rendszert használja többek között az ORFK és a British Petrol.

Vargha Márton

N. Sicon

Márkaszerviz Budapesten

Kontinensünk második legnagyobb szünetmentes áramforrásokat gyártó cége, az olasz székhelyű N. Sicon Budapest hozta létre közép-európai márkaszervizét – tudtuk meg a vállalat magyarországi képviselőjének, a másfél éves Power Supply Service (PSS) Kft.-nek a vezetőjétől, Csikné Ferencz Andreától.

„Kizárólagos joggal forgalmazzuk hazánkban az N. Sicon széles termékspektrumát, amely 1/1, 3/1 és 3/3 fázisú, 2 és 3 600 kilovoltamper közötti teljesítményű, 10 perctől több óráig terjedő áthidalási idejű szinuszos online UPS-eket foglal magában. Eddigi értékesítési eredményeink és 15 éves gyakorlatunk alapján döntött úgy olasz partnerünk, hogy a most létesült

szervizbázist is a mi szakértelmünkre építi” – mondotta Csikné.

Milyen előnyökkel kecsegtetnek az N. Sicon áramforrásai? Első helyen a minőséget, a megbízhatóságot említi a PSS vezetője. Az N. Sicon elsők között vezette be – a számítógépes termékellenőrzéssel párhuzamosan – az ISO 9001-es minőségbiztosítási szabvány szerinti gyártást. Ennek megfelelően az egységekre 34 ezer és 50 ezer óra közötti MTBF-et garantálnak, s itthon valamennyi típus MEEI és BM TOP (tűzoltósági) engedéllyel kerül forgalomba.

A berendezések moduláris felépítésűek, kétféle értelemben is. Egyrészt részegységeik cseréjével könnyen javíthatók, másrészt – a kisebb teljesítménytartományban

egyedülálló módon – párhuzamosan kapcsolhatók. Ez utóbbi tulajdonságuk révén számszázalékos tartalékot képezhetünk, vagy új UPS-ek vásárlásával lépésenként követhetjük a növekvő energiaigényeket.

A PSS átfogó szolgáltatásokkal segíti a felhasználók dolgát. Tervezőkor ingyenes tanácsadást nyújtanak, s 18 havi garanciát vállalnak a berendezésekre. Karbantartóik országosan 24, Budapesten és környékén 34 órán belül szállnak ki. Ha kisebb teljesítményű UPS hibásodott meg, cseredarabot adnak. „Szakembereink rendszeresen sze-

mélyesen ellenőrzik a készülékek állapotát, az esetleges fogyasztói és környezeti változásokat – hallottuk Csiknéától. – Mivel azonban áramforrásainknak számítógépes feldolgozásra alkalmas adatkimenetük van, az állapotukat jelző információt saját maguk automatikusan, modemen keresztül továbbíthatják a szervizközpontba, amely egy esetleges hibáról értesülve külön hívás nélkül kiszállhat a helyszínre. Nyugat-Európában már működnek ilyen N. Sicon teleszervizek, s remélem, pár éven belül nálunk is eljön az idejük.”

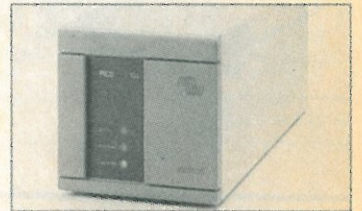
Mikolás Zoltán

Színusz hullám Hollandiából

Új terméként jelent meg a Duna Elektronika kínálatában a holland Victron korszerű, online szünetmentes áramforrása. A Micro UPS nemcsak a folyamatos szinuszos kimenetet garantálja, hanem azt is, hogy a táplálás frekvenciája 45 hertzes hálózati áram esetén is – ez Magyarországon meglehetősen gyakori – csak legfeljebb 0,075 hertzcel tér el az 50-tól.

Különösen alkalmas a berendezés hálózati server tápellátására, mert folyamatos kapcsolatot tart a számítógéppel, s megoldható, hogy az abban rezidensként a háttérben futó program hálózatkimaradásakor üzenetet kapva figyelmeztesse a felhasználókat a veszélyre: rövidesen kimerül az akkumulátor, mentsek, ami menthető. Például a Novell Netware-nek létezik olyan modulja, amely fenn tudja tartani ezt a kapcsolatot a szünetmentes tápegységgel, ám a Micro UPS kompatibilis a Microsoft LAN Managerrel, a DEC VMS-sel, az SCO Unixszal, a Banyan Vinesszal és a 3Commal is.

Ugyancsak a közelmúltban került a Duna Elektronika üzleteibe az Everex Carrier SL/25 noteszgép, amelynek teljesítményét 64 kilobájtos gyorsítótár növeli. Alapkiépítésben 4 megabájt központi tárral szállítják, beépített DOS 5.0-val és Windows 3.1-gyel. A háttérvilágítású, 64 szürkeárnyalat megjelenítésére képes VGA LCD képernyőn a kurzort a beépí-

tett pozicionálógömb mozgatja. Különlegessé teszi a Carrier két szolgáltatás: a cserélhető 80 vagy 120 megabájtos merevlemez és a működés közben is cserélhető, 50 perc alatt teljesen feltölthető nikkel-kadmium akkumulátor. Ebből a modellből nemrég kapott hatvan darabot a parlament, az amerikai Library of Congress szakértői által irányított számítógépesítési program keretében.

A Carrierhez nyomtatót is választhatunk a Duna Elektronikánál. Elsősorban noteszgépekhez ajánlják a Lexmark hozozható, de viszonylag kevés nyomtatási igény esetén a szűk magyar otthonokban asztali számítógép mellett szintén jól használható printereit. Az 5183-as 48 égetőtűs thermofejes géppel mindenfajta A/4 méretű lapra lehet nyomtatni, a teljesítménye 64 karakter másodpercenként. Adapterről és akkumulátorról egyaránt táplálható. A 4070-es tintasugaras nyomtató a Canon évek óta kapott hasonló modelljére emlékeztet. Valamivel lassabb a mátrixprinternél, viszont finomabb a felbontása, szebb írásképet nyújt.

Vargha Márton

NETREND

ÁLTALÁNOS KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ RT.
1089 Budapest, VIII. Elnök u. 1.
Tel.: 113-8217, 133-4760; Tel. & fax: 113-9537; Mobil: 06-60-15111

AKCIÓ – november 30-ig

Hálózati software-k

Novell NetWare V.3.11 100 user ..... 435 000 Ft
V.3.11 250 user ..... 730 000 Ft

Szerverek: AT-386 DX-40-tól 486-DX-66 alapúak.

Tárkapacitás 120 M-től 1.7 G-ig.

Opciók: – Disk Mirroring

– RAIDIQN nagy hibátűrűsű merevlemez
alrendszerek

D-Link: Lansmart operációs rendszer ..... 23 500 Ft

Peer to peer hálózat

Opció: Lansmart for Novell

Microsoft MS DOS 5.0 ..... 3 900 Ft

WINDOWS 3.1 ..... 6 000 Ft

A DOS és Windows áraink számítógép vásárlásával együtt értendők.

Corel Draw programcsomag ..... 23 500 Ft

Prisma Office programcsomag 6.0 ..... 135 000 Ft

Excel for Windows 4.0 ..... 36 500 Ft

Work for Windows ..... 5 800 Ft

Magic V.5.0 fejlesztő ..... 185 000 Ft

5 munkahelyes futtató ..... 75 000 Ft

KÉRJE RÉSZLETES TÁJÉKOZTATÓNKAT!

KFKI-Tradis

Uniplex magyarul

Novembertől kereskedelmi forgalomba kerül a Uniplex Version 7 irodaautomatizálási szoftver magyar változata – mondta Steve Wilcox, az angol Uniplex kelet-európai eladásaiért felelős igazgatója. A fordítást, amely három modulra terjed ki, a hazai disztribútor, a KFKI-Tradis végezte el. A Uniplex II Plus, a központi modul tartalmaz többek között szövegszerkesztőt táblázatszámítóval, relációs adatbázis-kezelőt, grafikus megjelenítőt stb. Az Advance Office System részei az elektronikus postai szolgáltatás, a riport vagy kimutatáskészítő, valamint a menedzserkalkulátorok esetében megszokott funkciók. A Uniplex Datalink pedig hatékony SQL-alapú felületet tartalmaz, amelynek segítségével közvetlen adatcsere valósítható meg a Uniplex Business Software és az olyan ismert relációs adatbázis-kezelők között, mint az Oracle, Informix és az Ingres. A további modulokat később fordítják le.

A uniplexesek azzal büszkélkedhetnek, hogy már megérkezett az első nagy megrendelés a magyar nyelvű változatra a Ferihegyi repülőtéren működő repü-

lógép-karbantartó és -szerelő vállalatától, az Aeroplex-től, amely egy DEC 5000/240-es gépen, Ultrix alatt fogja üzemeltetni a 64 felhasználós rendszert.

Ez a termék a Unix-alapú integrált irodai alkalmazások világpiacának 49 százalékát mondhatta magáénak 1991-ben, míg az öt követő, és magyar változattal is rendelkező Quadraton/Q-Office csak 11 százalékkal részesedett az eladásokból. Európában ez a két mutató még inkább eltér, hiszen az öreg kontinensen a Uniplex 61 százalékot, a Quadraton pedig itt is 11 százalékot tudhatott magáénak. A Uniplex-felhasználók száma a világon egyébként már elérte a másfél milliót. Ezt a terméket gyakorlatilag minden fontos hardverszállító (Altos, Bull, DEC, DG, HP, IBM, Motorola, NCR, SNI, TI, valamint további 220 unixos gép a fő Unix változatokkal) támogatja, olyan nyira, hogy egyesek saját márkánév alatt hozzák forgalomba. Stratégiai kapcsolatban állnak számos szoftverházzal (Informix, Ingres, Novell, Oracle, Progress, SCO stb.). Célkitűzéseiket Wilcox úr röviden így foglalta össze: „A

kelet-európai országokban is vezető szerepet kívánunk elérni a Unix-alapú integrált irodaautomatizálási szoftverek területén.”

Legújabb információink szerint a magyar nyelvű Uniplexhez a disztribútor Tradis a Lektort, a

dealer Sysland pedig a Helyes-e? helyesírás-ellenőrzőt illesztette. Egy további eladásról is beszélhetünk: a Kuvait-Áfor tizenhat felhasználós rendszert rendelt meg NCR gépezet.

Fejes Kálmán

Dynasoft-profilok

A SAP nagyvállalati termelésirányítási szoftver terjesztése mellett az ipari és laboratóriumi folyamatirányítás is fontos szerepet tölt be a Dynasoft Kft. szakmai profiljában. Az idén kezdték forgalmazni a QNX hálózatos, valós idejű, többfeladatos és többfelhasználós operációs rendszert, a kanadai Quantum cég termékét. A Quantum Software nagy teljesítményű operációs rendszereket fejleszt, jó hírnevet szerzett a technikai támogatás területén. Az alkalmazások fejlesztésénél a QNX a Unix teljesítményét nyújtja. Ugyanaz az operációs rendszer elégíti ki mind a fejlesztői, mind pedig a futtatói környezet igényeit, ezenfelül beépül az egyenrangú hálózatkezelés és az osztott feldolgozás.

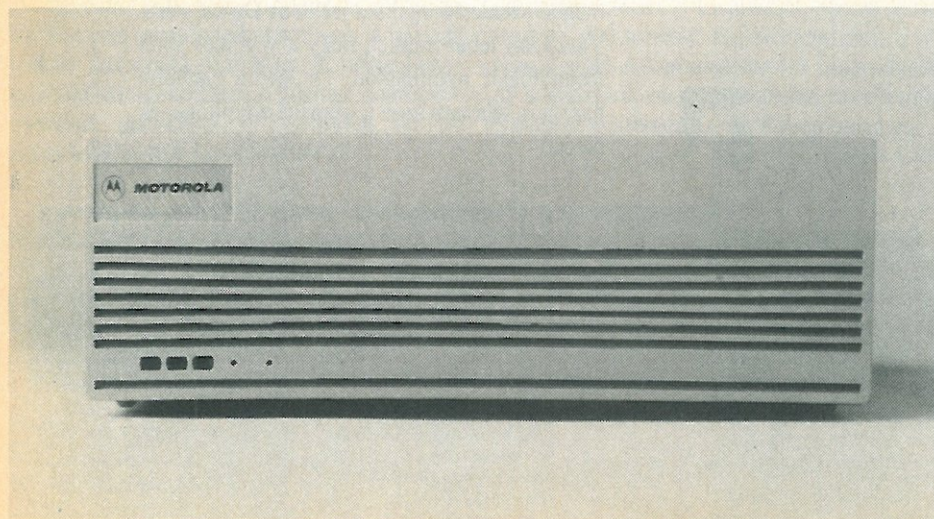
QNX operációs rendszer alatt fut a BJ Software Systemsnél készült Realflex nevű, valós idejű, többfeladatos, párhuzamos feldolgozású folyamatirányító programcsomag. Megfizethető árú megoldást nyújt a mérésadat-

gyűjtő és folyamatirányító rendszerek felhasználóinak.

Egyszerű és gyors grafikus megjelenítést tesz lehetővé Unix környezetben az Xmove. A grafikus felület és a mögötte lévő alkalmazás függetlenek egymástól, fejlesztésük, karbantartásuk külön történik. Az Xmove-val nem programozni, hanem tervezni kell a grafikus képet. Gyorsítja a munkát, hogy a könyvtárban lévő elemek újra és újra felhasználhatók, a könyvtár folyamatosan bővíthető. A más eszközökkel készített pixelgrafikák ugyanúgy beépíthetők és továbbalakíthatók, mint a digitalizált vagy kicsinyített videoképek. Az Xmove Video segítségével a megfelelő hardverbázison az alkalmazás videoképből is kialakítható. A Unix, X Window, OSF/Motif és Style Guide szabványokkal kompatibilis Xmove a PSE (a Siemens program- és rendszerfejlesztéssel foglalkozó részlegének) terméke.

Sz. Sz.

Moduláris Motorola

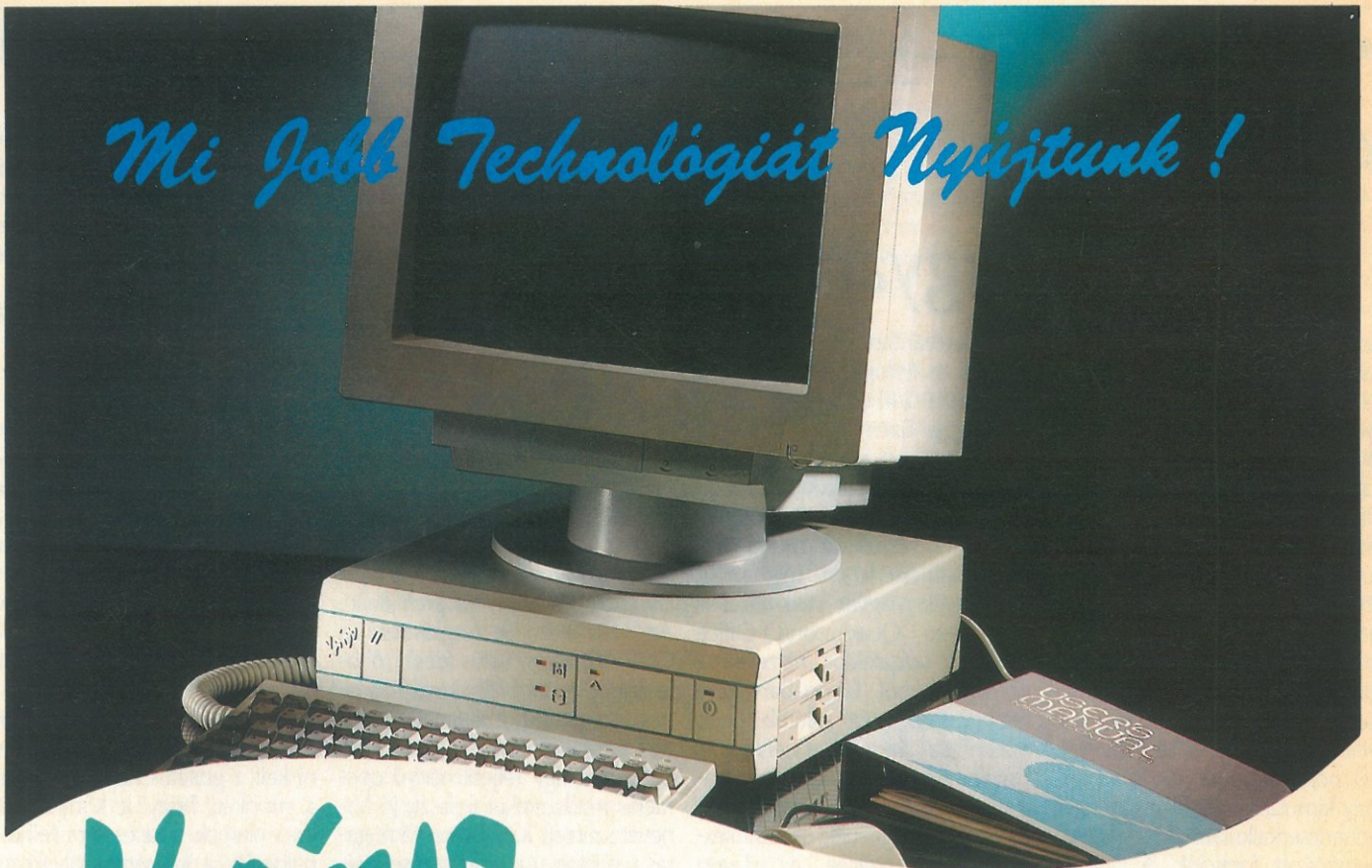

Sok-sok kimondottan távközlési termék és szolgáltatás mellett nyáron piacra dobott RISC/Unix-alapú servertípusát is bemutatta a budapesti Telecomon a Motorola. A cég 8000-es sorozatát egészítették ki – alulról – a tervezők a 8120-as modellel.

A gép az üzembe helyezés, a továbbfejlesztés és a javítás megkönnyítése érdekében teljesen moduláris felépítésű. Alapkivitelben két, önálló tápellátással és hűtéssel rendelkező egységből – server- és perifériamodulból – áll. Az előbbi szíve a 25 megahertzes 88100-as RISC processzor, amely köré 16 megabájt RAM-ot, hat soros portot, Ethernet csatolót és SCSI vezérlőt telepíthetnek. A meghajtók perifériamodulokban kapnak helyet, amelyekből természetesen több is lehet a rendszerben, s így a tárhelykapacitás akár 5 gigabájtig bővíthető. A Motorola szerint 5095 dolláros árával a 38 MIPS-es servermodul 10–55 százalékkal olcsóbb más gyártók hasonló tudású gépeinél.

Mi jobb Technológiát Nyújtunk!

Kaiyo

S L - 1 0 0
S Y S T E M

Processzor:

- Am386SX-25MHz mikroprocesszor
(a létező leggyorsabb 386SX mikroprocesszor)

Lemez meghajtók:

- két 3 1/2 colos floppy meghajtó, egy 3 1/2 colos IDE merevlemez

Bővítőhelyek:

- két 16 bites ISA-kompatibilis bővítőhelyek

Memória:

- 1 Mbyte RAM, az alaplapon 16 Mbyte-ig bővíthető

Billentyűzet:

- teljes, 101/80 gombos billentyűzet

Csatlakozók:

- 512 Kbyte video RAM-os VGA-port,
két soros port, egy párhuzamos port, egy game port

Kivitelezés:

- slim line asztali számítógép/alaplap

Am 386 is a trademark of Advanced Micro Devices, Inc.

A személyi számítógépek terén szerzett széleskörű tapasztalatainkat egyesítettük a számítástechnikai és elektronikai mérnökeink szakértelmével. Mind a technológiai, mind a gyártási folyamatok terén olyan újításokkal szeretnénk szolgálni, amelyeket joggal várhatnak el az egyik legnagyobb hong-kongi és távol-keleti gyártó/szállítótól. Az új termékeink kifejlesztésére Önökkel társulnak a mérnökeink. A szakképzett munkaerőnk gyártási és minőségi ellenőrkkel együttműködve, fejlett technológiájú gépekkel állítják elő a nagy teljesítményű személyi számítógépeket.

Ez azt jelenti, hogy Ön nemzetközileg elismert minőségű, teljesen hibamentes termékeket kap, amelyek az Ön piaci igényeit tökéletesen kielégítik. Marketing szempontból nézve, ez jelentősen megnövekedett forgalmat jelent az Ön számára. Válasszon tehát minket, hogy a vevőinek jobb technológiát nyújthasson, Ön pedig nagyobb haszonra tehesen szert a személyi számítógépek piacán.

Manufacturer & Distributor

Ocean Office Automation Ltd.

Head Office: Ocean Office Automation Ltd
4th & 5th Floor, Kader Industrial Building,
22 Kai Cheung Road, Kowloon Bay,
Kowloon, Hong Kong.
Tel: (852) 305 1800 Telex: 52289 OCCOM HX
Fax: (852) 799 2398 (5 lines)

China Factory: Ocean Information Ltd
Shajin Town, Bao An County,
Shenzhen China.
Tel: (867) 559 28079
Fax: (867) 559 28054

Információs szám: 200

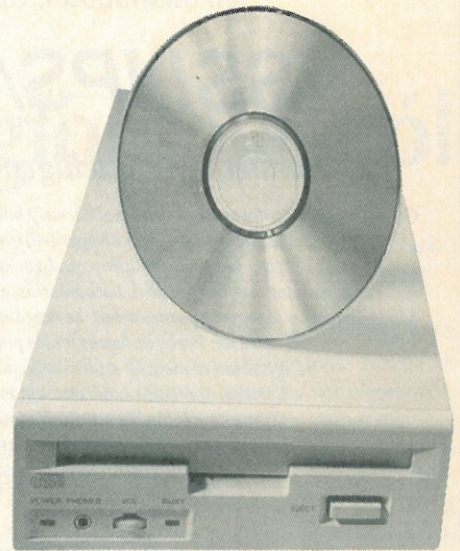
Hazai reflexiók

Dokumentumok archiválásakor kulcsfontosságú a tárolóeszközök minősége, megbízhatósága. A VT-Soft rendszereit az angol Reflection Systemsnél gyártott optikai tárolókkal szállítja. Ez év májusában került a pecsét a disztribútori szerződésre. A Reflection Systems komplett megoldást kínál: szállít optikai tárolót, csatolókátyvát, valamint vezérlőprogramokat, és mindegyikre egy személyi garanciát nyújt. Termékskálájuk felöleli a WORM egyszer írható, többször olvasható), az MO (írható-olvasható) és a multifunkciós, választhatóan WORM-ként vagy írható-olvashatóként működő tárolókat, illetve a 11 és 50 lemezes lemezcserélő egységeket. Mindezek egyaránt használhatók DOS, Novell Netware, Unix, VMS és más környezetben. Az optikai tárolók értékesítése a VT-Softnál nem csak az archiváló rendszerek részeként, hanem külön üzletágként is működik.

Szeptember elején a Reflection Systems bővítette meghajtóprogramjainak kínálatát. Megjelent a Corel SCSI szoftverre épülő új vezérlő, amellyel a korábbinál kedvezőbb áron valószínűleg meg a WORM, az MO és a multifunkciós optikai egységek DOS, Windows, OS/2, SCO Unix, Xenix és Novell Netware 386 operációs rendszerek alatti használata. Újdonság az Apple Macintosh System 7 alatt működő optikai meghajtó.

Korszerűsítették továbbá a lemezcserélők kezelését. Az új meghajtók egyrészt a jukeboxok Netware 386 alatti használatát teszik lehetővé, másrészt teljes kompatibilitást biztosítanak az egyedi optikai tárolók és a lemezcserélők között. Megoldható velük a heterogén (Netware és Unix) hálózatok közös jukeboxkezelése is.

Tovább bővült azon számítógépek köre, ahol az optikai tárolók merevlemez-emulációk

módban működhetnek. A Reflection Systems optikai tárolók ugyanis nemcsak PC-khez kapcsolhatók, hanem használhatók például DEC Microvaxll Unix, DEC Microvaxll VMS, DEC 3100 Ultrix, IBM RS6000 AIX, Sun Sunos környezetben. A WORM és a multifunkciós egységek egyes típusai a beépített merevlemez-emulációnak köszönhetően akár külső szoftvertámogatás nélkül illeszthetők a rendszerbe.

Szekeres Zsuzsa

CD-ROM hálózat az OMIKK-ban

Húsz terminál, huszonegy CD-ROM-olvasó, bennük tizenöt CD-ROM adatbázis összesen huszonegy lemezen alkotja az Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár CD-ROM hálózatát. Az amerikai Silverplatter cég Multiplatter nevű rendszere alighanem a legkorszerűbb termék e kategóriában, ezt számos nemzetközi díj is bizonyítja. A hálózati megoldásnak köszönhetően egyszerre több CD-ROM adatbázisban kereshetők vissza az információk, egyetlen lemez adataihoz így egy időben több könyvtári olvasó, illetve dolgozó is hozzáférhet, a több lemezből álló adatbázisok pedig egységes eszközként kezelhetők, lemezcseré nélkül. A hálózat CD-ROM-olvasóiba egyelőre csak tizenöt adatbázis fér be, a többi egyedi olvasókon használható. A hálózat többlet szolgáltatásokat is nyújt, például magyar nyelvű tájékoztatóval bővített adatbázis-menüket, statisztikai kimutatásokat ad az egyes adatbázisok használatáról stb.

A korszerű információs rendszert részben műszaki fejlesztési pályázaton elnyert mintegy 4 millió forintból, részben az UNIDO-tól kapott 55 ezer dollárból valósították meg. A tervek között szerepel a hálózat bővítése, valamint bekötése az országos csomagkapcsolt adatátviteli rendszerbe.

Az olvasóteremben öt hálózati munkaállomáson és egy egyedi CD-ROM-olvasón minden beiratkozott olvasó önállóan kereshet az adatbázisokban, ingyenesen. Ha szakembert igényel segítségül, 1500 forintot kell fizetnie óránként. A felhasználó számára fontos, megtalált információk térítés ellenében kinyomtathatók, kívánságra faxon vagy elektronikus levelezőrendszeren is továbbítják, illetve lemezenként 200 forintért hajlékonylemezre is átmásolhatók. A keresőszoftverek használatára, az adatbázisok megismertetésére rövid tanfolyamokat is szervez az OMIKK.

Takács Gitta

Néhány CD-ROM adatbázis az OMIKK kínálatából

European Kompass on Disc – céginformációk Európából;
WER liefert WAS? Ki mit gyárt és mit ki gyárt Németországban?
McGraw-Hill Science and technical reference set – a McGraw-Hill Encyclopedia teljes szövege;
Microsoft Programmer's Library – a Microsoft IBM PC-re írt szoftvertermékeinek felhasználói kézikönyve;
INSPEC – A Physics Abstracts, az Electrical and Electronics Abstracts és a Computer and Control Abstracts elektronikus változata;
Compendex – A műszaki szakirodalom bibliográfiai adatbázisa, az Engineering Index elektronikus változata.

FlexiTon Kft

a **PAFEC** Ltd
hivatalos disztribútora

RAVEN

térkép/dokumentáció beviteli és
feldolgozó rendszer

PAFEC GIS

térinformatikai rendszer

Szolgáltatások

térkép/dokumentáció bevitel
alkalmazás fejlesztés
kulcsrakész rendszerek szállítása

Központi Iroda:

1088 Bp. Krúdy u. 12. Tel.: 134-2143

Fejlesztő Központ:

1021 Bp. Hűvösvölgyi út 54. Tel./Fax: 176-1248

Új dimenzió a szünetmentes tápegységek
birodalmában, az

NSSI IPS/A.I.

mesterséges intelligenciával

Olyan hardware/software rendszer ahol bármely hálózati munkahely és file
szerver tápellátásának vizsgálata elvégezhető távoli munkahelyről is

Működés közben beavatkozhatunk a rendszer kikapcsolása nélkül

Akkumulátor táv-diagnosztika, karbantartás, élettartam növelés

Módosíthatjuk a tápegység paramétereit, bevizsgálhatjuk a komponenseket

Grafikusan kijelzi az összes fontos paramétert

Digitálisan szintetizált szinusz hullámot biztosít

Bármely operációs rendszer alatt működik

Táv-kikapcsolás, öntesztelő diagnosztika

Naplóbejegyzések a tápellátásról

Érték-visszatérítési garancia

Egyszerű kezelhetőség

Két év garancia

Rendkívül vonzó ár !!!

Biztonságra van szüksége?

UniQum Systems

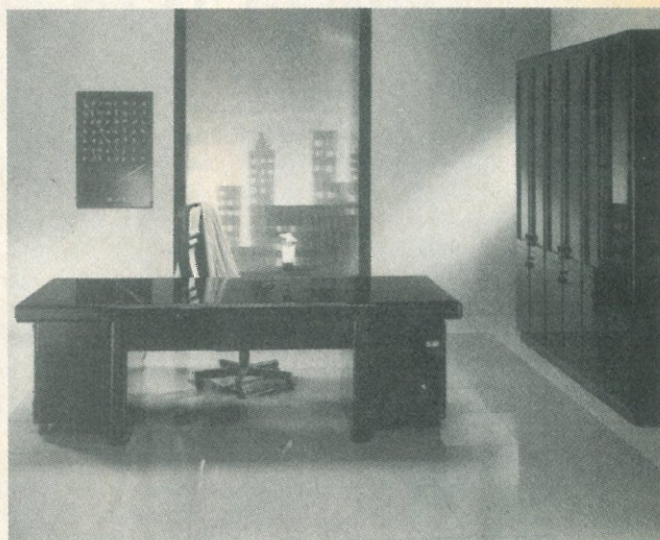
Telefon: 165 1079

Információs szám: 132

ITALOSZÉRIA

KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

Különleges
olasz irodabútorok szállítása
rövid határidővel.

Megrendelhető:

1027 Budapest, Margit krt. 50-52. fsz. 6.
Telefon/fax: 201-6100

Információs szám: 133

Egyszer használatos

KQD-PACK

véd a fertőzésektől

ILLATOSÍTOTT

WC-Papírülőke

Válják egészségére!

Most már nem csak
a babérjain ülhet
nyugodtan!

Forgalmazza:

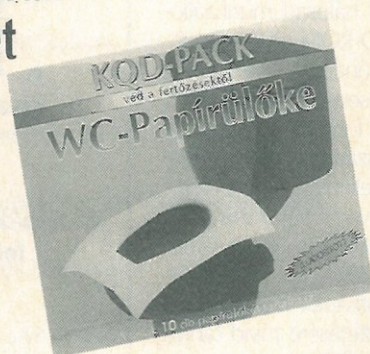

**KÖVESDI
QUALITY
DESIGN**

Tel/Fax: 176-1492

H-1021 Budapest, Kuruclesi út 8/A

Nagykereskedők jelentkezését is várjuk!

NETREND

ÁLTALÁNOS KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ RT.

1089 Budapest, VIII. Elnök u. 1.

Tel.: 113-8217, 133-4760; Tel. & fax: 113-9537; Mobil: 06-60-15111

NYOMTATÓVÁSÁR!

EPSON nyomtatók:		Első lapadagoló	11 900 Ft
FX-1050	45 900 Ft	Második lapadagoló	7 800 Ft
DFX-8000	269 900 Ft	Tintapatron	2 900 Ft
Canon buboréknyomtatók:		BJC Color A3	
BJ-10e Notebook		300 cpi	285 000 Ft
és asztal	27 500 Ft	EPSON-kompatibilis	
BJ-10ex Notebook		Machintosh	
és asztal	32 500 Ft	SCSI interface	33 000 Ft
Lapadagoló	7 950 Ft	HP Laser nyomtatók:	
BJ-20 lapadagolóval	47 500 Ft	HP IIP + toner	94 800 Ft
BJ-330 A3 300 cps	76 500 Ft	HP IIIP + toner	114 500 Ft
Magyar ékezetes eprom	4 900 Ft	HP III + toner	185 900 Ft

Teljes HP termékkála, kiegészítők is!

**HP VECTRA gépcsalád –
legalacsonyabb áron!
November 30-ig.**

CITIZEN nyomtatók és tartozékok!

KÉRJE RÉSZLETES TÁJÉKOZTATÓNKAT!

Z Megrendelek ..... csomag KQD-PACK-ot 48.-Ft-os egységáron.

O Név és cím: .....

P .....

Jelen kuponon való 5 csomag feletti megrendelését díjmentesen postázzuk.

Egy csomag 10 db egyszerhasználatos illatosított papírülőkét tartalmaz.

Fizetés utánvétel. A termék ára az ÁFA-t is tartalmazza.

X KQD Kft. H-1021 Budapest, Kuruclesi út 8/A

Információs szám: 134

Információs szám: 135

Computerland és Interag Informatika

Egyesülés gazdasági megfontolásból

Ez év nyarán az Interag "összeboronálta" két számítástechnikai egységét, a Computerland Közép-Európai Kft-t és az Interag Informatikát. A döntés háttéréről Molnár Pétertől, a Computerland új ügyvezető igazgatójától érdeklődtünk.

– Kiderült, hogy a két számítástechnikai vállalkozás időnként konkurenciát jelent egymásnak. Az Interag Informatika teljesen önállóan élt a piacon, saját hirdetésekkel, kiállítással, adminisztrációval, raktárral, szállítással, de ugyanez mind megvolt a Computerlandnél is, ami dupla költséget jelentett. Az Interag egy nagyobb, tőkeerősebb vállalkozást akart (a tőkét nem feltétlenül anyagiakban, hanem képességekben kell érteni), emiatt egyesítette a két céget.

– A vállalkozás Computerland néven fut tovább. Mi lesz az Interag Informatika által a magyar piacra bevezetett és eladott Mitac gépekkel?

– A Computerland nem tiltja, hogy más forrásból is vásároljunk, bár nyilvánvaló, hogy ezt preferálja. Az alapvető gond az, hogy a Computerland kínálatában egyébként is hihetetlen mennyiségű termék szerepel, a Compaq, az IBM, az ALR, a HP berendezései egyaránt. Az viszont kockázatos lenne, hogy az Interag Informatika és a Mitac egyik pillanatról a másikra eltűnjön a színről, hiszen elég sok gépet forgalmaztunk, korábbi vásárlóinkat sem hagyhatjuk sorsukra. Ezért a Mitac érdekeltség megmarad, minden garanciális joggal és követelemmel a Computerlandhez fordulhatnak a Mitac-tulajdonosok.

– Hol tart a két cég egyesítése?

– A fúzió már megtörtént. Az üzletmenet zökkenőmentes, és túl-

jutottunk azokon a botladozásokon, hogy kinek milyen típusú gépet ajánljunk. Megerősödött korábbi filozófiánk: a vevőknek valóban teljes körű szolgáltatást akarunk nyújtani. Ma már a megrendelők döntő többsége nem számítástechnikus. Ők megbízhatnak bennünket: készítsünk rendszertervet, és ahhoz szállítsuk a megfelelő eszközöket. Abban az esetben, ha tőlünk rendelik meg az összes rendszerleletet, akkor a rendszerterv készítése ingyen van. Ha végül más beszerzési forrás mellett döntenek, akkor a rendszerterv megírásai költségeit számlázzuk. Vállaljuk a felhasználók oktatását is.

– Milyen az új Computerland tulajdonosi szerkezete?

– Továbbra is 50 százalékban az Interag a tulajdonosa a vállalkozásnak, 50 százalékban kanadai tőke van benne. Ez utóbbiba részint egy alapítvány, részint egy magánember tartozik.

– Milyen eredményeket tud felmutatni eddig a Computerland?

– Viszonylag rövid forgalmazási szakasz után meglepően jók az eredmények. Ahhoz képest, hogy májusban, az Ifabó után új székházba költözött a cég, majd a pangó nyári hónapok következtek, a húsz-huszonöt millió forintos havi forgalmat átlagban el tudtuk érni. Ehhez természetesen azért szerencsés momentumok is hozzájárultak, például a Compaq ár-csökkenése. Ha pedig késett a szállítás, ami nem ritka ennél a márkánál, mindig tudtunk más lehetőségeket kínálni.

– Bővítik-e a Computerland értékesítési hálózatát?

– Számos olyan, jól bevezetett piaccal rendelkező cég van a szakmában, akik eredményeiket névtelen gépek forgalmazásával érték el. Napjaink ármozgásai nem kedveznek nekik, ezért rendre felajánlották – vidéki cégek is – forgalmazási

készségüket, ami találkozik a mi szándékunkkal, hiszen a Computerland terjeszkedni akar.

Napokon belül aláírunk egy franchise szerződést egy magyar partnerrel, más cégekkel is vannak tárgyalásaink. Mi nem ragaszkodunk a franchise hálózat építéséhez (amelynek kellemesebbek ugyan a feltételei, de többet is várunk érte), dealeri kapcsolatokról is tárgyalunk.

– Milyen terveik vannak a közeli és a távolabbi jövőben?

– Még sok a bizonytalanság. Még nem dönt el ugyanis, hogy a hálózatépítést vagy az eladásokat tekintjük-e elsődlegesnek, esetleg egyforma fontosságú legyen a két terület.

– Hogy hatott a munkatársakra a szervezeti és vezetőváltás?

– A cég tizennégy-tizenöt fős. Ők az összes létező IBM, Novell és Compaq tanfolyamot elvégezték, és folyamatosan képezzük tovább a munkatársakat. Minthogy az Interag teljes súlyával és tekintélyével a hátunk mögött áll, a szállítási, vámoltatási és egyéb technikai dolgokkal gyakorlatilag nem kell foglalkoznunk. Így ez a tizenöt fő kizárólag a vevők kiszolgálásával foglalkozik.

Az Interag Informatikából az a gárda jött át, akik a kereskedelmet és a háttérszolgáltatást erősítik, azaz a műszaki személyzet és a kereskedők. A Computerlandnél gyakorlatilag maradt a létszám.

Szekeres Zsuzsa

Ha a nagy nevek összefognak, az eredmény – tökéletesség!

The MACRO számítógépek	– a tökéletes munkahelyért
Star nyomtatók	– a tökéletes csendért
Genius egerek	– a tökéletes kényelemért
Hewlett-Packard lézernyomtatók	– a tökéletes írásképetért
3M mágneses adathordozók	– a tökéletes adatbiztonságért
UPSelect tápegységek	– a tökéletes gondtalanságért
Ügyviteli szoftverek	– a tökéletes adminisztrációért
CADdy rendszerek	– a tökéletes tervekért
Lahey Fortran rendszerek	– a tökéletes programokért
StatSoft rendszerek	– a tökéletes statisztikai elemzésekért
WordTech fejlesztőszoftverek	– a tökéletes adatbázisokért
Phar Lap rendszerszoftverek	– a tökéletes fejlesztésért

Számítástechnikában tökéletes megoldásért forduljon hozzánk:

MACRODA bemutatóterem

1123 Budapest, Alkotás u. 21.
Tel./fax: 156-4802, 201-4603

**Tökéletesség –
kompromisszum nélkül**

Micdokiból Ixdoki

Infomix néven immár két éve alakított önálló kft.-t a Microsystem egészségügyi szoftvereket fejlesztő társasága. A válás közös megegyezéssel történt. Változott a szoftverek márkanéve is, a Micdokiból például Ixdoki lett. Alapellátó programjuk ma már 450 helyen működik, azaz minden kilencedik háziorvos használja ezt a rendszert.

Mint *Géczy Gabriella* ügyvezető igazgató elmondta, hajdan kórházi szoftverekkel kezdték a munkát, de már hét éve elindultak az alapellátási rendszerek is. Saját pénzüket kockáztatva, kívülállóként próbáltak betörni az egészségügybe – mára elmondhatjuk, hogy sikerült. A „Mic” szoftverekről az „Ix”-re való áttéréskor már 300 orvos tapasztalatait tudták hasznosítani.

Mivel a cég átalakulása egybeesett a társadalombiztosítási változásokkal, ebben az időszakban komoly fejlesztést végeztek a programokon. Adatkonverzióval biztosították a zökkenőmentes átállást, beépítették a gyógyszer-adatbázisokat, megoldották az EKG-illesztést. Azóta is folyamatos a továbbfejlesztés, félevenként jelennek meg új verzióval, amelyekbe a rendeletek módosításain túl az orvosok visszajelzéseit is beépítik.

Jelenleg laborműszer-illesztésen, kártya-pénz-nyilvántartáson dolgoznak, grafikus megjelenítést készítenek a kért statisztikákhoz, és hamarosan kapható lesz a kétmonitortos változat is. Ez utóbbi azt jelenti, hogy a nem hálózatos programmal külön monitoron dolgozhat az orvos és a nővér.

Az Infomix egészségügyi szoftverek egy-ségesek, egyforma a szövegszerkesztés és a menükezelés, és illeszthetők is egymáshoz. Így, ha egy gyerek felnő vagy egy beteg elköltözik, hajlékonylemezen viheti át egyik orvostól a másikhoz adatait. Az alapellátásban minden felhasználónál ugyanaz a verzió fut.

Már az iskolapadban megismerkedhetnek az Infomix szoftvereivel a leendő egészségügyi dolgozók, mert a kft. a mintegy egymillió forintos programcsomagját egészségügyi szakközépiskolák, főiskolák számára 50 ezer forintért adja.

Jelenlegi akciójuk keretében kedvezménytel árulják programjaikat, szerdánként ingyenes bemutatón, konzultáción vehetnek részt az érdeklődők, szombatonként pedig számítógépes tanfolyamokat tartanak. Felhasználók kérésére háromnapos, akár kihelyezett oktatást szerveznek, vállalkozó orvosoknak egyhetes tanfolyamot

ajánlanak. A gyors indulás érdekében a kft. a betegek adatait felviszi vagy térítésmentesen kiadja az adatfelvivő programot.

Az Infomix segítséget nyújt a gépvásárláshoz is. Az alapellátási rendszer bármely IBM AT-kompatibilis számítógépen, illetve helyi hálózaton, 80 karakteres nyomtatóval használható.

Kínálatukban növénymérgezés-szakértői rendszer is szerepel: elsősorban a vidéki háziorvosok munkáját segíti. A kórházi szoftverek családjába tartozik a betegfelvételi, az osztályos dokumentáló, az információs és a finanszírozási rendszer, a szelektív lekérdezést biztosító szoftver, a terhesgondozói és a szülészobai modulok, az ultrahangvizsgálat-nyilvántartó és a laboratóriumi szoftverek, az intelligens BNO keresőprogram, valamint a Casio SF menedzserkalkulátorokra készített gyógyszeradatbank és laboratóriumi normálérték adatbank.

Sz. Zs.

Agroorg-üzletágak

Eredetileg termelőszövetkezetek, állami gazdaságok számára készítettek ügyviteli szoftvereket, de ma már ipari vállalatoknak, költségvetési intézményeknek ajánlott változatot is árulnak. Az Agroorg partnereinek zöme azért ma is a mezőgazdaságban dolgozik. A kilencvennél több vásárlón kívül egyre többen bérkönyvelnek is a cég szoftvereivel, így körülbelül 150-180 felhasználójuk van. Tervek szerint a jövőben maga az Agroorg is vállal könyvelést.

Pillanatnyilag a legnagyobb üzleti partnerek a Bábolna Rt., amely a részlegeiből alakult kft.-k számára ugyancsak megvásárolta a szoftverrendszer ügyviteli részét. Éppen a bábolnai kapcsolatban felmerült igények miatt több új szoftver fejlesztésébe kezdenek a közeljövőben. Ezek speciális szakmai rendszerek lesznek, egyik például a baromfi-tenyésztéssel kapcsolatos. A mezőgazdasági átalakulások miatt már népszerű az üzlet-rész- és értékpapír-nyilvántartó program, az üzleti és tagi kapcsolatok nyilvántartási rendszere, vagy a földnyilvántartó szoftver.

Idén bevezette az Agroorg a számítógépszerviz üzletágát, partnerei nagy része általánadíjas szerződést kötött. Ezzel párhuzamosan elindult a számítógép-értékesítés, s beszálltak a kiegészítők (lepozellók, festékszalagok) forgalmazásába is, mindehhez új üzletet nyitva.

Szekeres Zsuzsa

Európai szoftvertop 10 (1992. május)

Termék	Gyártó	Felhasználás	Forgalom (százalék)
Wordperfect 5.1	Wordperfect	Szövegszerkesztő	7,1
Word for Windows 2	Microsoft	Szövegszerkesztő	4,4
Supercalc 5.1	Computer Associates	Táblázatkezelő	3,5
Excel 4.0	Microsoft	Táblázatkezelő	3,3
Lotus 1-2-3 3.1	Lotus	Táblázatkezelő	2,9
Central Point Antivirus	Central Point Software	Segédprogram	2,1
Quemm 386	Quarterdeck	Segédprogram	2,1
Dr Solomon's Toolkit	S&S	Segédprogram	1,9
Wordperfect for Windows	Wordperfect	Szövegszerkesztő	1,6
Lotus 1-2-3 2.3	Lotus	Táblázatkezelő	1,5

(Forrás: Romtec)

A Borland jelenti

Az Egyesült Államok és Kanada legnagyobb vállalatainak, s 33 városban több mint hétezer kereskedőnek mutatja be az ősz folyamán a Borland nemrég bejelentett táblázatkezelőjét, a Quattro Pro for Windowst. A termék igen sikeresnek ígérkezik. A *Byte* magazin egyik tesztjében jobbnak bizonyult az Excel 4.0-nál és az 1-2-3/W-nél. A folyóirat szerkesztői különösen a Quattro Pro felhasználói felületét dicsérték.

Ugyancsak egy gyártófüggetlen mérés – ez esetben az amerikai Usability Sciences Corporation vizsgálata – állapította meg, hogy a Dbase IV 1.5-ös változata gyorsabb, könnyebben használható, mint a Foxpro 2.0. A két DOS

programban a kísérleti személyeknek tipikus adatbázis-kezelési műveleteket kellett elvégezniük. Ezen feladatsor végrehajtásához Dbase-ben átlagosan 82, Foxpro-ban csaknem 109 percre volt szükség.

Végül hírül adjuk, hogy a Borland jövő májusban negyedik alkalommal rendezi meg éves adatbázis-konferenciáját. A színhely a kaliforniai San Diego. Terítékre kerül a Dbase és a Paradox család, a cég Unix és VAX/VMS környezetben működő relációs adatbázis-kezelője, az Interbase, valamint a Dbase és Paradox adatbázisok létrehozásában és összekapcsolásában is hasznos alkalmazásfejlesztő eszköz, az Objectvision.

frame-ekhez kapcsolódó, de saját erőforrást használó lokális munkahelyek kialakításával a fejlesztési, karbantartási költségeknek akár a 30 százaléka is megtakarítható. Ugyanez a helyzet hardvercserénél vagy konfigurációbővítésnél, ugyanis a szervizkönyvtár szintje fölött a programok nem tartalmaznak operációs rendszertől függő erőforrásokat.

S most lássuk, kinek ajánlják ezeket a termékeket! A potenciális felhasználók közül elsőként a vegyesvállalatokat említjük, ahol a nyugati partner működő szoftverrendszerrel ültethető át olcsóbb hardverre. Általában nagyvállalatok, bankok, biztosítók, hatóságok, nagyobb hálózattal ren-

delkező cégek (például utazási irodák), illetve szoftverfejlesztő csoportok számára különösen kifizetődő a termékcsalád bevezetése.

Tervek szerint hamarosan indul egy Micro Focus klub, és ha lesz rá igény, a Telelogic megszervezi az oktatást is.

Pillanatnyilag a Workbench fejlesztőkörnyezet 245 ezer, a Dialog System 105 ezer forintba kerül. Egyetemek, főiskolák a mindenkori ár 10 százalékaért kapják a szoftvereket. Aki díjtalan technikai tanácsadásra tart igényt és az újabb verziókhöz kedvezőbb áron akar hozzájutni, annak karbantartási szerződést ajánlanak.

Sz. Zs.

Micro Focus, Cobol környezet

Augusztus elseje óta a Telelogic Kft. a Micro Focus szoftverház hivatalos magyarországi viszonteladója. A Micro Focus nem most lépett be a magyar piacra, elsőként a Számalk, majd a Novotrade volt a partnere, ám úgy látszik, termékei értékesítéséhez nem elég a kereskedelmi tapasztalat, a Micro Focus szoftverek komoly technikai támogatást igényelnek. A Telelogic Kft.-t 1991 augusztusában alapították olyanok, akik korábban több IBM nagygépes rendszer kidolgozásában vettek részt projektvezetőként, önálló vállalkozóként Nyugat-Európában. Munkájuk során jutottak el a Micro Focus Cobol-alapú termékcsaládjához, amelyet napjainkban világszerte alkalmaznak, referenciahelye többek közt a BMV és a Lufthansa. Népszerűségét minőségén és szolgáltatásain túl annak is köszönheti, hogy – egyes becslések szerint – a világ programtermésének mintegy 70-80 százaléka Cobolban készült. A Telelogic munkatársai úgy vélik, idővel nálunk is teret hódít a Cobol a PC-ken.

Vegyük sorra, milyen szolgálta-

tásokat nyújt a termékcsalád! Az alap a Cobol fordítóprogram, erre épülnek a szerviz- és a segédprogramok, valamint egy rendkívül hatékony fejlesztői környezet. Az OSX szervizkönyvtár segítségével OS/2, DOS és Unix környezetben operációs rendszertől független alkalmazói programok készíthetők. PC-kre kidolgozott karakteres és grafikus felület a Dialog System, amely a képernyőkezelésre fordított munkát néhány százalékra csökkenti. A nagygépes opciók között található az IMS tranzakciós módszer, illetőleg az SQL relációs adatbázis-kezelő nyelv, a CICS, amely az adatbiztonság és -helyreállítás terén nyújt kiemelkedő szolgáltatásokat. Végül a teljesség kedvéért megemlítjük a 370-es assembler fordítóprogramot.

Milyen előnyöket jelent a Micro Focus termékcsalád alkalmazása? Legfontosabb a kompatibilitás: nagy teljesítményű PC-n, hálózaton és központi gépen egyaránt működik, így egy nagygépes szoftver – esetleg még a gép üzembe helyezése előtt – PC-n kifejleszhető. Ezzel, illetve main-

Grafikus szimfónia

Megjelent a Lotus Symphony integrált irodai programcsomag harmadik kiadása, amelyet a fejlesztők a korábbinál jóval szélesebb rajzolási lehetőségekkel ruháztak fel. Bár képes kezelni a 32 megabájtos tárat is (a LIM 4.0-val), kiválóan elboldogul XT-n, és mindössze 512 kilobájton is. A WYSIWYG (What You See Is What You Get) megjelenítés az egyetlen szolgáltatás, amelyhez 640 kilobájtra van szüksége. Ablakokkal, mégpedig változtatható méretű, pörgetőcsíkos ablakokkal is fel van szerelve. Ez, és a többi grafikus lehetőség a korábbinál könnyebben kezelhető és megtanulhatóvá teszi.

A számolótablela belsejében bárhol elhelyezhető az élő – vagyis az adatok változását automatikusan követő –, könnyűszerrel feliratozható grafikonok. A grafikonok akár 12 tartomány is megha-

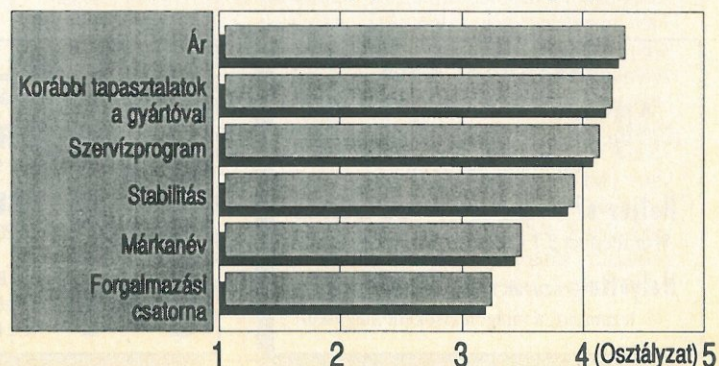
tározhatja, és emellett bővült a választható alaptípusok választéka. A számolótablela alapján való táblázatnyomtatást sok Bitstream betűcsalád, és a már említett interaktív WYSIWYG szolgáltatás segíti. Nyomtatáskor a táblázatot a program automatikusan nagyítja-kicsinyíti.

Az Auditor, vagyis könyvvizsgáló az alkalmazáskészítést, -módosítást segíti azáltal, hogy megkeresi és kilistázza a számolótablela elhelyezett képleteket, összekeresi a rubrika értékének előállításához használt többi rubrikát és utánajár a körbe definiálásoknak.

Gyors áttekintést, különféle adatállományok beolvasását, konvertálását, a számolótablela-állományok összekapcsolását teszi lehetővé a Viewer, azaz a Néző segédprogram.

VaMá

Miért vesszük éppen ezt a gépet?

Soproni mágusok

A Mag ICS Informatikai Rendszerfejlesztő és Marketing Kft. professzionális vonalkód-nyomtatósi, adatbeviteli és azonosítási megoldásokat kínál az osztrák és a magyar piac számára. Rendszerüket használják az iparban, kereskedelemben, bizományosi raktárban, egészségügyben, hivatalokban, könyvtárakban és épületellenőrzésekhez. Ma már Sopronon kívül hét magyar városban van irodájuk.

Szakadt, gyűrött címkéket is felismer, részletekben is tud vonalkódot olvasni az amerikai Visolux DRX ipari scanner. Olvasási távolsága esetenként elérheti a 2 métert.

Izraeli és amerikai mágneskártya-olvasó és író/olvasó egységeket mutattak be, amelyeknél a kártyát motor húzza be és adja ki. Izraeli rádiófrekvenciás azonosító rendszereik a legmostohább körülmények között sem tévednek. Új felhasználási területek: személygépkocsi beléptető rendszere az alvázra erősített kis modulal, mely a rádiófrekvenciás jeleket visszaveri, és segítségével az autó azonosítható. Újdonság az a thermotranszfer vonalkódnyomtató is, amely A/4-es formátumú címkéket tud produkálni.

A Mag ICS fejlesztette a több mint száz modulból álló Mag ICS Trade Systemet, amely egyaránt alkalmas a legkisebb üzletek és a legnagyobb áruházak kiszolgálására. A központi adatfeldolgozó program feladata az adatok gépre vitele és különböző szempontok szerinti lekérdezése. Alapfunkciói: árváltozások, értékesítésen kívüli árumozgások követése, árrés kimutatása, súlyozott beszerzési ár számítása, etikett nyomtatása, cikkelemes árrés-kalkuláció és készletezés. A másik fő rész a pénztárfunkciókat végzi: eladás, sztornó, visszajáró pénz számítása, automatikus göngyölegkezelés, készpénzes és hitelkártyás fizetés, közületi eladás, tiltások figyelése, számlák ki- és befizetése és napi pénztáros- és pénztárelszámoltatás.

Bol

Vonalkódos hírek

A Barcode International és az Atech létrehozta a United Barcode Industriest (UBI-t), amely az első évre tervezett 80 millió dolláros forgalmával és 15 százalékos évi növekedésével várhatóan a világ legnagyobb cégei közé tartozik majd az automatikus azonosítás területén, kihívást jelentve az amerikai és japán vállalatoknak.

Követve az FBI példáját, a sevillai világkiállításon is bevezették az ujjlenyomatos automatikus azonosítást. Az EXPO '92-n kétszáz darab Identix gyártmá-

nyú Touchsafe rendszert szereltek fel, mintegy százezer VIP, azaz nagyon fontos személyiség azonosítására. A rendszer része egy Smart Card, amelyet a tulajdonos ujjlenyomatával kódolnak. A személyek automatikus azonosítása biometrikus ujjlenyomat-azonosítással történik.

Új, vonalkódok közvetett hõnyomtatószalagokkal jelent meg a piacon a Sony Chemicals. A szalag ellenáll a magas hőnek és a szennyeződéseknek. Az egyik típust nagy sűrűségű vonalkódok keresztir-

nú nyomtatására, a másikat pedig textíliákhoz fejlesztették, ez utóbbi hő-, mosás- és tisztításálló.

Aktualizált változatban jelentette meg két piaci tanulmányát az AIM Europe. A *Clarendon Report* a nyugat-európai, a *Glattfelder Report* pedig a kelet-európai piaci helyzetet elemzi. Ezek szerint az automatikus azonosítás eszközeinek és szolgáltatásainak értéke 1991-ben 2,3 milliárd dollár volt, az idén ez várhatóan 5 milliárd dollárra növekszik.

Ipari körülmények közötti használatra készült a Zengrange cég Ruggedlaser típusú kézi lézeres olvasója. A készülék károsodás nélkül elviseli, ha két és fél, három méter magasról a betonra

ejtik, és -30 °C hőmérsékletig működik. Olaj-, víz- és páraálló.

Pago címkézőgépeket állított be termékei gyűjtőcímkéinek előállítására és felvitelére a Jacobs Suchard. A PC-vel, végleges kiépítésben OS/2 operációs rendszerrel vezérelt címkenyomtatók lehetővé teszik az információk online felvételét. A címkék két részre tagolódnak: kereskedelmi- és logisztikaira. Az előbbi EAN-13, az utóbbi EAN-128 vonalkódot tartalmaz. A cég szakembere úgy nyilatkozott, hogy azért választották a még kevésbé ismert EAN-128 szimbológiát, mert az maximális rugalmasságot biztosít a pozíciók számában, a kód tartalmában és olvasási irányában.

MORPHOLOGIC

A nyelvészeti szoftverek specialistája
1011 Bp., Fő u. 56-58.I/3. Tel/fax: 201-8355
Compair 92: A/301.

Helyes-e? — magyar helyesírás-ellenőrző
WordPerfect 5.1 után már Windows alatt is!

Helyette — szavak toldalékolására is képes
tezausz, a világon elsőként magyarul!

WELLER

forrasztópákák, állomások, SMD technológia

POWERSONIC

6 és 12 V-os zárt savas akkumulátor

MATSUSITA

12 V, 24 V, 115 V, 220 V műszerventilátorok

C+F

1134 Bp., Angyalföldi út 38.
(A József Attila Színház mögött!)
Tel.: 140-8476. Tel./Fax: 140-8456

COMEX

Budapesti Telefon Alközpont Kft.

felsőfokú szakmai végzettséggel,
angol nyelvismerettel,
távközlésben jártas munkatársakat keres.

Vezetői gyakorlat előnyt jelent.

Bővebb felvilágosítás:
Téglás Lászlóné, 127-5696

Csináljunk kasszát!

A budapesti székhelyű ADS-Compcas Ipari Számítástechnikai és Szolgáltató Kft. az osztrák ADS-Anker céget képviseli Magyarországon. A Compfairén három ADS pénztárgépet kínáltak – kis, közepes és nagy forgalmú üzletek részére. Mindhárom kezeli az áfát, több mint hat év forgalmát rögzítő fekete doboza van, nyomtat blokk- és kontrollszalagra, kiszámítja a visszajáró pénzt, felár, illetve engedmény programozható, lehetőség van hibajavításra és blokkon belüli sztomóra. Készíthetők pénzügyi, (időszakos) forgalom-, cikkegyedes, árucsoport- és pénztárjelentések. Fizetni lehet készpénzzel, csekkkel és hitelkártyával. Ezenkívül az áruházaknak ajánlott ADS 44-3220 (360 000 forint plusz áfa) 9999-féle árucsoportot képes kezelni, nyom-

tat nyugtára, dátummal, órával és blokkon belüli áfabontással, húszfajta valutát ismer, és minden csatlakoztatható hozzá, aminek csak köze van a pénzhez vagy az áruhoz. Az ADS 36-0216 71 000, míg az ADS 3430-49 85 000 forintba kerül, de e kettő árát – egyelőre – az APEH teljes mértékben visszatéríti.

Kínálnak még a témán belül hálózatba köthető, hőnyomatós intelligens mérleget, számítógépes éttermi kasszát, áruházak, szállodák, éttermek és benzinkutak számára POS rendszert és egy olyan egy negyedről négy megabájtosig bővíthető mikroszámítógépet, amely az ADS pénztárgépekhez, illetve hálózatba köthető, és futnak rajta az ADS árugazdálkodási rendszerprogramjai.

Datascan : új vonalak

A Datascan Kft. a vonalkód-technikai eszközök és rendszerek specialistája. Partnere az Európában jól ismert Datalogic. A Compfairén mutatták be a DL60 kézi CCD olvasót és az MW20 intelligens ceruzát.

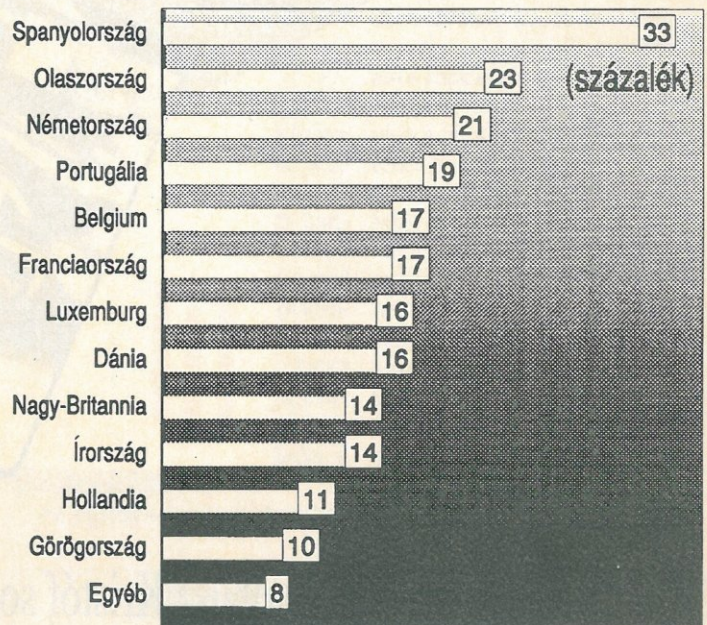
Rossz kontrasztú, nagyon sűrű vagy akár nem egyenletes, görbe felületen lévő kódok leolvasását is lehetővé teszi a DL60 automatikus érzékelője. Több mint húszféle kódot ismer, menüből, illetve szoftverparancsokkal beállítható a vonalkódok szelektálása, megadhatók a kommunikációs paraméterek, az olvasható és továbbítandó kódhossz. A DL60 számítógéphez vagy pénztárgéphez közvetlenül csatlakoztatható, illetve dekóderen keresztül mint olvasóceruza. Tömege 17 dekagramm. Automatikus pásztázásra képes széles olvasási mezővel,

mozgó alkatrészek nélkül. Főbb alkalmazási területei: pénztárgépes és hordozható számítógépes adatgyűjtés, leltározás, árufogadás.

Külső adatgyűjtési feladatokra, dokumentumok ellenőrzésére, pénztári adatgyűjtésre, éttermi megrendelések felvételére, biztonsági rendszerekhez, piacutatáshoz, leltározáshoz és vonalkódos ellenőrzésekhez ideális a nem egészen 17 centiméter hosszú és 8,5 dekagramm tömegű Datalogic MW20 hordozható ceruzagép. Adatátvitel alatt automatikusan feltöltődő elemmel működik, felismeri, dekódolja, megjeleníti és tárolja a legelterjedtebb kódokat. Az adatokat optikai csatolón keresztül továbbítja. 32 kilobájt RAM-mal látták el, C nyelven programozható.

Bólyai István

A hordozható adatgyűjtő terminálok ötéves növekedési rátája

Forrás: Venture Development Corporation

Láttuk, hallottuk...

A Szinva Net Kft. 286-os gépet már nem is kínál, csak 386-ost és 486-ost, és már a noteszgépük is 386-os központi egységgel készült. Ők képviselik Magyarországon az amerikai Packard Bell céget, sőt ez évtől már használhatják is a Packard Bell Hungary nevet. A '88-ban alakult miskolci kft.-nek 1991-re már 200 millió forint feletti forgalma volt. Az izraeli Supercom Ltd. képviselőjét is ellátják, melynek fő tevékenysége személyazonosító ID kártyák gyártása és biztonsági beléptető rendszerek telepítése.

A *Heti CHIP* 24. számában, a *Kulcskérdés* című cikkben beszámoltunk a műszeres analitikai adatfeldolgozó programjaiért Compfair '91 vásárdíjat nyert Labinform Kft. számítógép-védelmi rendszeréről. Az azóta Pajzs névre elkeresztelt eszközcsaládot a Magyar Honvédség Informatikai Intézete megvizsgálta, és a Magyar Honvédségen belül alkalmazhatónak találta. Hogy a Labinform idén se maradjon díj nélkül, a Pajzs számítógép-védelmi rendszer Compfair '92 vásárdíjat nyert.

A Gamax Kft. kínálatában szereplő német Sir Hotel programcsomag szállodák, üdülők, szanatóriumok forgalmának kezelésére alkalmas. Biztosítja az optimális

szobakihasználást, segít csoportok elhelyezésében, egy ötvenfős csoport ügyintézésére – állítólag – egy perc. Pénztárnyilvántartása az összes pénzmozgást figyeli. Különböző jelentések – kihasználtság-statisztika, forgalom, vendéglista, foglalások – segítik a szálloda vezetőit.

Elsősorban Ingres, Oracle és Progress adatbázis-kezelőkre épülő alkalmazások fejlesztésével foglalkozik a Fair Információs Rendszerek Kft. Például a Kopint-Datorg számára készítették információs rendszert, most pedig többek között egy egészségügyi megrendelésre dolgoznak. Majdnem ezer főt képeztek ki egy év alatt a nagy adatbázis-kezelők, valamint ehhez kapcsolódóan Easycase, Oracle CASE, SSADM és Knowledgeware Application Development Workbench használatára. Szaktanácsot nyújtanak fejlesztések előtt benchmark tesztek elvégzésével, valamint vállalják már meglévő alkalmazások rendszerre integrálását, tesztelését, és a magyar nyelvű dokumentációk elkészítését a mások által Ingresben, Oracle-ben vagy Progressben írt alkalmazásokhoz. Októberben kezdték forgalmazni a programnyelvektől független grafikus tervezést segítő Easycase-t.

TELEFONKÁRTYA

Kolumbusz Kristóf soha nem tudhatta meg,
hogyan egy új, ismeretlen földrészt fedezett fel
1492-ben.

Tévesen mérte fel a távolságot s az időt.

Ön felfedezheti a kapcsolatteremtés egy új
módját!

Ha le akarja győzni a távolságot s az idő
fontos tényező az életében,
akkor
vásároljon

TELEFONKÁRTYÁT!

Elkészült a Lotus Cc:mail 4.01 kiadásának magyar változata. Anyanyelvünkön jelennek meg a parancsok és az üzenetek, tehát az eredeti változathoz képest jóval kevesebb angol szót kell megtanulnunk, hogy használni tudjuk a programot. A magyarítást a KFKI Számítógéphálózatok Kft., a program viszonteladójának egyike végezte. Mindössze néhány angol kifejezés maradt meg zavaró emlékként a magyar verzióban, például a mail log (postakönyv) vagy a trash (kuka) – mint *Fekete István* rendszermérnök elmondta – ezek is csak azért, mert a Lotus nem engedte őket lefordítani.

De mit tud a Cc:mail? Elvégezi mindazon postai feladatokat, amelyek egy levél esetében szóba jöhetnek. Levélként bármilyen – nemcsak szöveges – adatállományt elküld és fogad. A teljes hálózatban megoldja az adatcserét az alkalmazások között. Integrálja a különféle adatátviteli közegeket, a telefaxot, a telefont, az X.25-öt, a helyi és a távolsági összeköttetéseket. Mindezen szolgáltatásokat külön modulok végzik, ami lehetővé teszi, hogy egy számítógépen csak az ott megkívánt szolgáltatásokhoz szükséges programrészt kelljen telepíteni.

Lássunk néhány modult! A Postahivatal vagy Post Office Pack végzi az alapvető feladatokat, fogadja és a címzett postafiók(ok)hoz vagy hirdetőtáblához rendeli a küldeményeket, figyeli, hogy a címzett fogadta-e őket, kérésre tértivevényt is kezel. Ez a modul a hálózatban minden olyan adattáron üzembe helyezhető, amely támogatja a DOS adatállományok és rekordok kizárólagos használatát.

Cc:mail

Magyar levelező

Telepíthető tehát Novell Netware vagy Banyan Vines, de Token-Ring, illetve Alisashare, PCSA vagy Pacershare (VAX-os) hálózat serverére is.

A képernyő tartalmát alakítja levéllel és küldi el a Snapshot. Az információ tetszőleges dokumentummal kombinálható, sőt módosítható vagy részletei is kiemelhetők.

Ha a címzett éppen dolgozik a számítógépén, a Notify értesíti: levele érkezett. Ekkor, anélkül, hogy kilépne az éppen futó programból, elolvashatja a küldeményt.

Igazi jelentőségét a Cc:mail nem helyi hálózaton mutatja meg – még ha kényelmesebb is számítógépen üzengetni, mint felállni az asztaltól és átmenni a másik szobába –, hanem távolsági összeköttetéseknél. A Post Office Packek modem közbeiktatásával, a Gatewaynek nevezett közvetítő modul segítségével léphetnek kapcsolatba egymással, illetve más számítógépes levelező rendszerekkel. Ezek között vannak például nyilvános hálózatok, mint az MCI Mail, a Western Union Easylink, a Sprint Mail, de cégek által kialakított belső levelezőrendszerek is, mint a DEC All-In-One, a DEC VMS Mail, az IBM Prof.

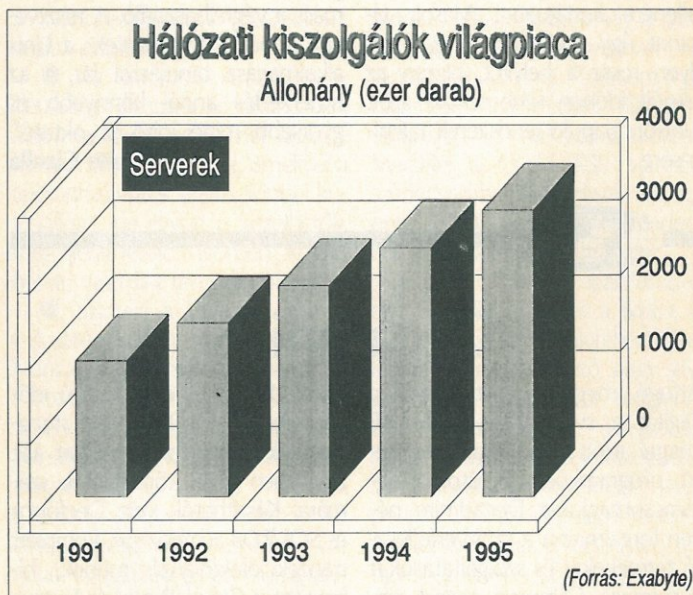
A KFKI-ban a Számítógéphálózatok Kft. működteti a belső Post Office Packet, és biztosítja a külső kapcsolatokat, többek között az Informatikai Infrastruktúra Fejlesztési Program által fenntartott, elsősorban az akadémiai intézeteket kiszolgáló Ellával, de az X.25 vagy a Nedix hálózaton keresztül elérhető más, akár külföldi partnerekkel is.

Meg kell említeni a Cc:mail Cc:fax modult, amely az elektronikus levéltovábbítás másik módját, a faxküldést szolgálja. Nincs tehát szükség külön fax üzemeltetésére – a program juttatja el a küldeményeket, illetve fogadja a távmásolatokat.

Az egymással összeköttetésben lévő Post Office Packek ismerik egymás postafiókrendszerét, tehát a címlista mindenütt megvan. Ezek automatikus frissítését oldja meg az Automatic Directory Exchange, tehát ha valahol új állomás létesül, arról minden levelezőtárs egyidejűleg értesülhet. Ez a modul továbbítja a hirdetőtáblára kitett üzeneteket is.

Nemrég lapunkban is megírtuk, hogy a Budapesti Műszaki Egyetem háromezer példányt vásárolt a programból. A hálózatok növekvő népszerűsége és a telefonhelyzet várható ugrásszerű javulása az elkövetkező évek egyik sikertermékkévé teheti Magyarországon a Cc:mailt, de a többi elektronikus levelezőrendszert, a Da Vincit vagy a magyar Ellát is.

Vargha Márton

Évről évre nő a PC-s hálózatok száma, így a bennük működő servereké is. Az évtized közepére várhatóan világszerte közel négymillió darabot használnak majd

ADATMENTÉS

MEGHIBÁSODOTT WINCHESTEREKRŐL

KÜRT KFT
WINCHESTER CENTRUM

ÉRTÉKESÍTÉS-JAVÍTÁS

1119 Budapest,
Fehérvári út 55.
AEB 204-10229

Tel.: 181-0539
186-5477
Fax: 161-1211

HUUG-kérdések

A jelenlegi felhasználókat hidegen hagyja, hogy a vezető gyártók mit akarnak ma, holnap, holnapután. Csupán az érdeklőket, mennyire használható alkalmazásokat kapnak a pénzükért – vélekedett a HUUG új elnöke, Morassy Ákos. Ehhez kapcsolható az a Unix Felhasználói Fórum október közepi ülésén elhangzott vélemény, mely szerint a meglehetősen mostoha körülmények között fejlesztett magyar alkalmazások meglepően nívósak. A Unix iránti érdeklődés csökkenéséről megoszlottak a vélemények. Egyesek úgy érzik, hogy a szállítók hiába igyekeznek a Unixhoz alkalmazói rendszert is adni, a felhasználási lehetőségek száma ennek ellenére korlátozott. Mások viszont úgy gondolják, hogy nem ilyen rossz a helyzet, hiszen az elmúlt időben több tender szólt Unixon alapuló rendszerek telepítésére.

A Unix legnagyobb előnye – például a DOS-szal szemben – a nyíltság. A beruházási döntésekben pedig fontos a szabványok figyelembevétele, hogy a későbbi – ma még nem ismert – berendezések, átviteli csatornák stb. nagyobb költségek nélkül csatlakoztathatók legyenek. A felhasználókat azonban elbizonytalanítja a Unix-változatok elburjánzása. Nem igazodnak ki a platformok között, s így a Unix világszabvány voltából származó előnyöket is kezdik kétségbe vonni.

Vajon kinek miért az SCO, illetve a RISC-es Unix a kedvence? Sokféle döntési szempont merülhet fel, s mást vár el a rendszergazda, mást az üzemeltető és mást a végfelhasználó. A résztvevők abban egyetértettek: a Unix alkalmazása tanulással jár, s az ismerkedés annál könnyebb és gyorsabb, minél jobb az „oktató”.

Fekete Gizella

Decadmire

Átfogó megállapodást kötött a Digital a svéd Mirus Data AB céggel arról, hogy Mira elnevezésű programkód-generátor programcsomagjukat Decadmire néven forgalmazza a szoftverfejlesztő termékeket és szolgáltatásokat tartalmazó Cohesion család tagjaként.

A nagy teljesítményű, 4GL-szerű alkalmazásfejlesztő eszköz

harmadik generációs nyelvű időosztásos és OLTP (online tranzakciófeldolgozó) programokat állít elő Open VMS környezetek számára. Készíthetők vele Decforms és SQL/RDB adatbázisok, komplett tranzakciófeldolgozó rutinok, hibamentes Cobol, Pascal és Fortran programok, sőt a közös adatstórába tehető, úgynevezett CDD/Repository objektumok is.

Javuló hozzáférés

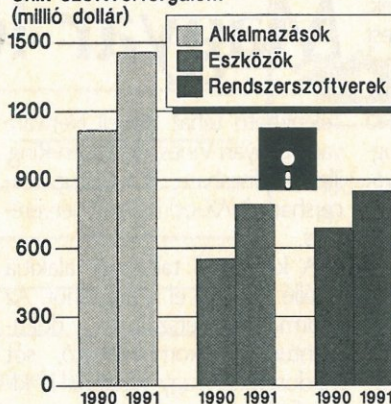
Már megvásárolhatják az SQL Access servert az RDB/VMS-hez a kliens alkalmazásokat fejlesztő cégek – jelentette be a Digital. Azoknak a szoftvereseknek jelent ez jó hírt, akik munkájukban az SQL Access Group szabványokat valósítják meg.

Az SQL Access Group néhány cég – közöttük a DEC – által létrehozott konzorcium, amelynek célja, hogy elősegítse

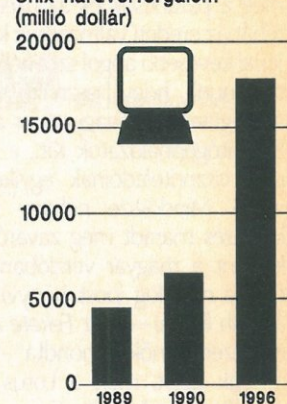
az adatbázis-alkalmazások hozzáférhetőségét és a különböző gyártók platformjain álló adatbázisok együttműködését. Az RDB/VMS-hez most elkészült 1.0 változatszámú server az első a Digital SQL Access adatbázis-együttműködési termékeinek sorozatában. A szoftver megfelel az X/Open által tavaly júliusban közzétett SQL Access Phase I specifikációknak.

Unix-boom Nyugat-Európában

Unix szoftverforgalom (millió dollár)

Unix hardverforgalom (millió dollár)

Forrás: UnixWorld

Átszervez az Apple

Költségeinek csökkentése és a szállítási idő lerövidítése érdekében az Apple egyes üzemeit közelebb költözteti az illető gyárak által kiszolgált piachoz. Bizonyos, jelenleg Szingapúrban folytatott szerelési műveleteket a jövőben az írországi Corkban végeznek el, s a távolkeleti városállamban csak az Ausztráliába és Ázsiába szánt termékek végső összeszerelése történik majd. Az amerikai és az európai piacra kerülő gépek végszerelését is az adott térségbe költöztetik.

Sor kerül más racionalizálási intézkedésekre is. Így bezárják a kaliforniai Fremontban működő gyárat. Feladatainak egy részét egy Sacramento közeli bázis kapja meg, ahol egyszerű raktártelepet is építenek. A hollandiai Apeldornban decemberben új üzemet nyitnak, amely a rendszerek konfigurálásával és közvetlen értékesítésével foglalkozik majd. Az átszervezések közel 350 munkahely megszűnésével járnak.

A karbantartó menedéke

Romantikus nevet adott legújabb Clipper 87 nyár visszafejtőjének az amerikai Codeworks cég. A Valkyrie (magyarul valkúr) mindenféle, akár overlayes abszolút – .EXE – Clipper programból képes forrásnyelvi kódot előállítani. A titokzatos YACC-Ninja Recovery Engine eljárás a cég szerint százszázalékos pontosságra képes, azaz sosem hibázik. Ismeri az összes elterjedt szerkesztőt, a Blinkert, az Rtlínt, a Warplínt, a Plínt86-ot, az Mslínt és a Tlínt is. Azt is ígéri, hogy ha újabb szerkesztő jelenik meg a piacon, a vásárlók ingyen megkapják az azzal előállított .EXE program visszafejtéséhez szükséges frissítést. A kezelőnek nem is

szükséges tudnia, hogy a kész Clipper alkalmazást hogyan szerkesztették össze, a Valkyrie ezt is megfejtí.

Különösen hasznos lehet ez a visszafejtő Magyarországon, ahol számos olyan programot használnak, amelynek fejlesztője régen felszívódott a forráskóddal együtt. Nálunk már-már bevált gyakorlat, ha valami változtatás szükséges, sokszor csak teljesen új program vásárlásával, iratásával – tehát tetemes költséggel – tud a cég úrrá lenni a nehézségeken, s ráadásul örülhet, ha az adatait át tudja menteni. Nos, a jövőben ettől talán megkímélhetjük magunkat.

VaMá

DEC, Telecom – igen!

Vajon miért vett részt a DEC Hungary az Europa Telecom '92 kiállításon, és a Compairen miért nem? A választ *Simonfai Lászlótól*, a DEC távközlési részlegének vállalkezési igazgatójától kaptuk. Eszerint egy olyan világcég számára, mint amelynek képviselője a Digital Hungary, nem kérdéses, hogy ezt az egyszeri lehetőséget a távközlésben betöltött szerepüknek megfelelően ki kellett használniuk. A két kiállítás pedig időben túl közel volt egymáshoz ahhoz, hogy mindkettőn részt vegyenek.

Ami pedig a magyarországi távközlésben elfoglalt helyét illeti, a Matáv-tól származó értesüléseink szerint a DEC a legnagyobb hazai partnerük, s ez valószínűleg fordítva is igaz. A Matáv regionális központjai között működő információs és számlázási rendszer, a Távinfo mintegy százötven Vax gépre épül. Meglepően nagy szám ez még akkor is, ha tudjuk, történelmi okai vannak: a Matávnál korábban használt KFKI termékek csak a DEC rendszereivel voltak kompatibilisak. Számos DEC alkalmazást találunk a Matávnál: például a magyar felhasználói felületekkel ellátott iroda-automatizálási rendszert, az All-in-One-t, vagy az igazgatóságok hatékonyabb működését elősegítő könyvelési modulokat tartalmazó Ross Renaissance-ot. A Budapesten kívüli telefonszámlákat is DEC gépek állítják ki. Másik nagy vásárlójuk a Westel: a DEC Hungary megalakulása után ide

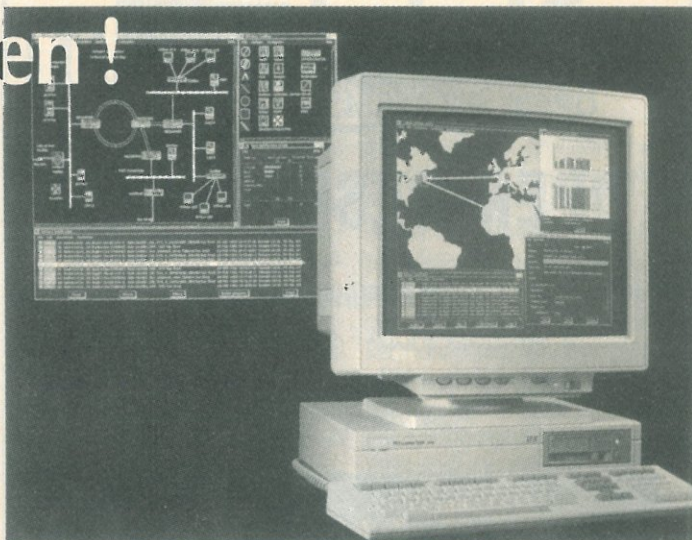
szállította az első gépet, s ahol a középkategóriájú gépek között csak Vaxok találhatók. A mobil telefonok díját is Digital gépekkel számlázzák.

A DEC standon tudtuk meg, hogy a Matáv hamarosan kiírja azt a világbanki hitelből finanszírozott tendert, amely az rt. működésének négy feladatát hivatott ellátni: kábelek nyilvántartása; számlázás és adatgyűjtés; a vévőszolgálati iroda kiszolgálása; valamint a karbantartó személyzet optimális munkaerő-kihasználásának megszervezése. Az OSS (Operational Support System) elnevezésű rendszerre hamarosan kiírandó tenderen természetesen a Digital Hungary is indul.

Standjukon egyébként érdekes megoldásokat mutattak be a távközlési cégek számára. Ilyenek:

- A DEC-vel együttműködő Kingston-SCL által kifejlesztett mobil szolgáltató alkalmazás, az Operation Support System (számlázás, panaszkezelés, ügyfélszolgálat, előfizetői nyilvántartás félmillió előfizetőig stb.). A szoftver mind a 450 megahertzes analóg, mind a 900 megahertzes GSM digitális tartományhoz használható.

- A Telecom Ireland és a DEC által közösen kifejlesztett telefontudakozó rendszer (Computerized Directory System), amellyel előfizetők adatait lehet lekérdezni. Jellemzője a gyorsaság és rugalmasság.

Bemutatták a távközléstechnika belső működését, a hálózatok fenntartását, az átviteli utakat támogató, valamint a kapcsolók és a telefonközpontok üzemelését segítő alkalmazásokat:

- Az ausztrál Arcadcentre készítette el azt a térinformatikai alapú szoftvert, az Arcnet távközlés-specifikus változatát, amellyel a telefonhálózatok egyes szintjei különállóan, de együtt is kezelhetők, megjeleníthetők, nyomon követhetők, valamint tervezhetők.

- Szintén a Telecom Ireland fejlesztése az a nagy távolságú hálózati információs rendszer (Network Information System), amely elsősorban a telefonközpontokat összekötő trónkvonalak megtervezését segíti. További funkciói: új vonalak belépési lehetőségének megállapítása, vonalak lefoglalása és adminisztrálása, trónkvonalak kihasználtságának vizsgálata, kerülőutak meghatározása, a forgalom kiértékelése alapján a túlterheltség-

ből származó hibalehetőségek prognosztizálása stb.

- A DEC által kifejlesztett és a távközlés belső működését támogató alkalmazás, amely a DEC Mcc hálózatkezelő rendszer kiterjesztése, a Temip (Telecom Management Information Platform) távközlési hálózatmenedzser. Megfelel a CCITT R30 ajánlása szerinti szabványelőírásoknak, így országoktól függetlenül mindenhol alkalmazható.

A DEC standon kialakítottak egy, az ELTE TTK-t és a BME-t (a belvárost az Expo területéhez közeli épületekkel összekötő, nagy sávsebességű, ugyanakkor meglehetősen kihasználatlan, üvegszál) FDDI hálózattal összekötő egyetemi hálózathoz kapcsolódó végpontot. Erről az állomásról menedzselhetők voltak a DEC Mcc felügyelőszoftver segítségével az FDDI hálózat és az ország különböző pontjain hozzá kapcsolódó Decnet és TCP/IP csomópontok.

Fejes Kálmán

Fontos Önnek
a gyors információ?

Unicom
Systems

Telefon: 165 1079

☛ elektronikus faxküldés-fogadás magyarul,
papír nélkül az alkalmazásból

SalNet

FAXit, FileFAX

int_e

SatisFAXtion

SCO ®
OPEN SYSTEMS SOFTWARE

OPEN DESKTOP 2.0

a legjobb X Window rendszer
új verziója PC/AT számítógépekre!

Szállítás raktárról.

HA SCO, AKKOR ARECO!

Az ARECO Kft. a Santa Cruz Operation cég hivatalos
DISZTRIBÚTORA

Budapest II., Frankel Leó út 26.
Postacím: 1536 Budapest, Pf. 379.
Telefon: 116-9450, 116-2287
Telefax: 135-8922, 131-0340

Információs szám: 138

Pelikan
INK-JET
TINTÁK

a **Carbonnál**

NON IMPACT technológiához :
ORIGINAL NYOMTATÓFEJEK
(tintakazetták)
REFILL TINTAPATRONOK

HP, CANON, EPSON, SARP, BROTHER
INK-JET ÉS BUBBLE JET NYOMTATÓKHOZ

Mátrifilm * Long-life system

BUDAPESTI KÉPVISELET 1156 Bp. Nádastó park 31. Tel.: 164-5476	PÉCS Maróti Géza Tel.: 72/12-755	CARBON-KER Kft. OROSHÁZA Tel./Fax: 68/11-988
CARBON-NORD Kft. MISKOLC Tel./Fax: 46/369-564	CARBON-KER Kft. KAPOSVÁR Tel./Fax: 82/16-828	CARBON Kft. SZOMBATELY Tel.: 94/13-153 Fax: 94/12-997

tartsa ... Carbon !

Információs szám: 139

AT&T SYSTIMAX® PDS

Az időtálló érték

**Miért vannak meggyőződve a legkülönbözőbb ágazatok vezető vállalatai,
hogy olyan előnyhöz jutottak, amely növeli versenyképességüket?**

Mert a LIAS Kft. műszaki szaktudását és az AT&T SYSTIMAX® PDS strukturált kábelezési rendszert választották jelenlegi és jövőbeni hálózati igényeik kielégítésére. Egyedül ebben az évben több mint 80 projectet fejezünk be sikeresen olyan vezető vállalatok számára, akik felismerték, hogy megbízható, nagy értékű hang-, adat- és videohálózati megoldás áll rendelkezésükre.

Hisznünk abban, hogy a LIAS fontos szerepet játszik a magyar vállalatok új informatikai infrastruktúrájának kialakításában.

Növekedésünk a LIAS partnereinek nyújtott műszaki és emberi értékek melletti elkötelezettségünk mutatója. Olyan cégek és személyek üzleti partnere kívánunk lenni a jövőben is, akik megosztják velünk a siker iránti elkötelezettséget.

Ha többet akar megtudni a LIAS-ról és az AT&T SYSTIMAX® PDS-ről,
a világ legrugalmasabb kábelezési rendszeréről, kérjük hívjon minket a 169-9088-as telefonszámon.

TEGYEN EGYENLŐSÉGJELET!

LIAS Kft. – Kommunikációs rendszerek

Információs szám: 140

Az ITU üzenete

A Budapesten megrendezett első Europa Telecom '92 kiállításon sajtótájékoztatót tartott *Pekka Tarjanne*, az ITU (Nemzetközi Távközlési

Egyesülés) főtájkára és *Siklós Csaba*, a KHVM minisztere. A főtájkár úr méltatta az eseményt, s egyúttal az ITU által szervezett legsikeresebb regionális találkozóknak nevezte.

„Ez alatt a hét alatt Magyarország a világ távközlési figyelmének középpontjába került. A telekommunikáció fejlődése elősegíti Magyarországot, és az egész térség gazdasági növekedését, politikai stabilizálódását és a demokrácia kiteljesedését. Éppen ezért az első ilyen Telecom egyedülálló volt a maga nemében, s egy hasonló rendezvény megszervezése nagy mértékben függ a budapesti kiál-

lítás és konferencia megtételén és sikerességén.”

Siklós miniszter úr nem fűzött kétséget egy ilyen rendezvény folytatásának szükségességéhez, hiszen mint mondta: „azok a felbecsülhetetlen előnyök, amelyeket a térség profitál az ilyen rendezvényekből, mindenki számára nyilvánvalóak. Ennek a találkozóknak a keretében is volt lehetőség az államigazgatás területére koncentráló jövőépítésre, a törvénykezési és jogszabály-alkotási tapasztalatok kicserélésére, valamint a jelenlegi távközlési csúcstechnológia és a következő évtized fejlesztési

irányvonalának a kiállítókon keresztül történő megismerésére.”

Egy kérdésre reflektálva a miniszter úr elmondta, hogy a Matáv privatizációjának előkészítése, két tanácsadó cég bevonásával, még nem zárult le, ez a következő egy-két hónap feladata lesz, de hangsúlyozta, hogy ehhez az új távközlési törvény elfogadása is szükséges. Ezt ígérete szerint még az idén ratifikálja az Országgyűlés, s a hosszú előkészítési munkálatok eredményeként – véleménye szerint – egy olyan korszerű törvény készül el, amely elősegíti országunk fejlődését.

Fejes Kálmán

Francia kapcsolat

A Telecom '92-n a hazánkban két éve képviselői irodát nyitott France Telecom budapesti irodavezetője, *Gérard Lentiez* foglalta össze cégük jelenlétének eddigi sikereit, s vázolta céljait.

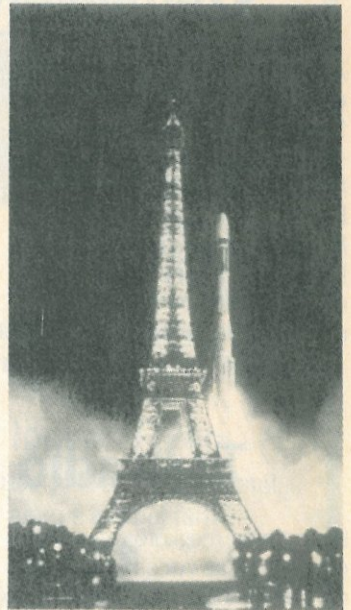
1990 óta a telekommunikáció minden ágában érdekelt, és a világ ötödik legnagyobb távközlési vállalkozása, a France Telecom aktív együttműködési politikát folytat a Matávval, s egyben hosszú távú kapcsolatok kiépítésére törekszik a magyar távközlés résztvevőivel. Keretmegállapodás jött létre közöttük és a Matáv között a magyar vállalat vezetőinek képzésére. Elkötelezettségükről tettek bizonyosságot, amikor aktív szereplőként vettek részt a France Direct és a Hungary Direct, valamint a Nemzetközi Zöld Szám szolgáltatások beindításában. 1991 nyarán a Matávval közösen kísérleti jelleggel telepítették a Balaton körül azt a háromszáz kártyás állomást, amelyet a sikeres próbaüzemet követően 1992 nyarán ismét üzembe helyeztek. Ehhez hasonlóan ez év áprilisában, amikor Budapesten tartotta közgyűlését az EBRD, több mint száz kártyával működő nyilvános telefont és telefaxot helyeztek üzembe. A France Telecom csoport leányvállalata, a TDF Radio Services és a Magyar Műsorszóró Vállalat 1991 végén partnerkap-

csolati egyezményt írt alá személyhívó és üzenetközvetítő (paging) rendszer kiépítésére. Az 51 százalékos magyar és 49 százalékos francia Operator MMV vegyesvállalat az URH sávon közvetíti az üzeneteket, s 1996-ig mintegy 25 ezer előfizetővel számolnak. A két vállalat a nyár elején egy budapesti oktatóközpont, a Citcom Euromaster létrehozására is szerződést kötött.

Ezek a tények azt támasztják alá, hogy a France Telecom tevékenyen vett részt a hazai távközlés modernizálásának előmozdításában. A jövőre vonatkozó céljuk

pedig kettős: egyfelől indulni és nyerni kívánnak a digitális mobil telefonrendszer kiépítésére kiírt tenderen, s ezzel együtt az a céljuk, hogy egész Európában egységes, határoktól mentes, szabványos GSM rendszert honosítsanak meg. Rossz nyelvek szerint nincsenek könnyű helyzetben, hiszen nagy konkurenciájuk, a Westel már rendelkezik itthon az ehhez szükséges országos alaphálózattal. Másik fontos céljuk, hogy a Matáv közelgő privatizációjának aktív szereplői legyenek, s a folyamat felügyeletéhez szaktudásukkal járuljanak hozzá.

F. K.

Partnert keres a Secmat

A francia Secmat Nouvelle Technologie 1954-ben alakult Párizsban. Kínál tengeri és szárazföldi rádió-összeköttetést biztosító berendezéseket, műholdas szolgáltatásokat, modemeket és egyéb egységeket.

Marc van Laethem, a cég európai exportjéért felelős mérnöke elmondta, hogy a Telecom alkalmából jöttek először Magyarországra. Keresik azt a partnert, aki képviselné őket, és még

az elől sem zárkoznak el, hogy egyes elemeket nálunk gyártsanak. Legfontosabb működési területüknek speciális rádiótelefon-hálózatok kiépítését tartja. Általában megrendelésre tervezik és gyártják az eszközöket. Ők építették ki a francia földközi-tengeri hajóflotta rádiótelefonhálózatát. Diplomáciai testületek, követségek is megkeresték őket hasonló célból, de ennek a viszonylag kis felhasználói

körnek kifejleszteni egy ilyen rendszert föltöbb költséges, és csak irreális áron tudták volna kínálni, így eleve lemondtak a megrendelésről. Inkább nagyobb vállalatokat tudnának elképzelni felhasználói között, amilyen a Vámhivatal vagy az Elektromos Művek, illetve a hajókhoz kifejlesztett rendszerüket tudnák adaptálni például a Mahart számára.

Bol

Egy legenda kezdete

Elsőként az Europa Telecom mutatta be újonnan kifejlesztett hivatali telefonrendszerét az AT&T. A Merlin Legend, amely nyolcvan fővonal és száznegyvennégy mellékállomás kiszolgálására alkalmas, rugalmas felépítésű, így különféle igények szerinti, eltérő bonyolultságú és szolgáltatási körű telefonhálózatok kiépítésére alkalmas. Kis- és közepes méretű vállalatoknál működhet úgynevezett multiline key systemként (nincs külön kezelő, az egyes készülékek használói irányíthatják a bejövő vonalakat), nagyobb cégek pedig PBX-ként használhatják (ekkor sok a mellék-

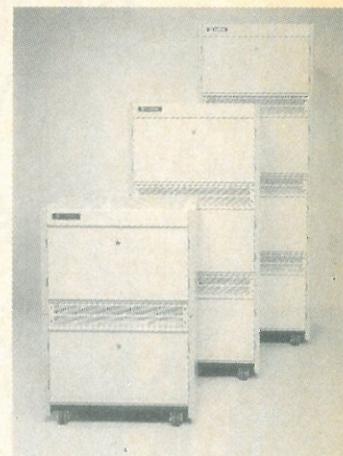
állomás, s a forgalmat külön kezelő irányítja).

Az AT&T Bell Laboratóriuma a világpiacon fejlesztett Merlin Legendet az AT&T magyarországi márkaképviselővel, az Internettel együttműködve átdolgozta. Így nálunk olyan változat kerül forgalomba, amely figyelembe veszi a hazai üzleti szokásokat.

Nancy Mentes, az AT&T magyarországi igazgatója nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a Merlin Legend magyarországi bemutatásával az AT&T újra bebizonyította, hogy elkötelezett hazánk és a közép-európai térség iránt.

ség, amelynek csak a központi egység szab határt. Ez utóbbi ugyanis logikailag nyolcvezér trónköt, azaz mintegy nyolcvanezer mellékállomást tud kiszolgálni. Az egységek helyigénye kicsi, a klímaberendezés benne van a szerényekben. Mindezen tulajdonságok miatt gondolja úgy a Mendelson Kft., hogy részt venne a Matáv faluprogramjában.

Összefognának az önkormányzatokkal, s a Matávval karöltve látnának neki a szervezésnek és a telepítésnek. Lóczy úr szerint a rurál központok esetében – hosszú távon – mintegy tíz-húsz százalékkal tudnának a Siemens és az Ericsson árai alá menni. A szakemberek úgy vélik, a Harris 20-20, mint ahogy a neve is utal rá, még 2020-ban is modern lesz. A rendszer magyarországi bevizsgálása folyamatban van. A hálózatok terve-

A Harris 20-20 család

zését a Harris végzi majd, a magyar szakembereket is az amerikai cég képezi ki, hallottuk a kiállításon. A Mendelson Kft. által forgalmazott berendezések finanszírozása az amerikai Exim Bankon keresztül történik.

Személyhívás plusz...

A Nyugat-Európában ma már egyeduralkodó RDS (Radio Data System) szabványú személyhívás – kísérleti jelleggel – idén ősszel Magyarországon is megjelent. Az Europa Telecom az Operator MMV Kft. az alapszolgáltatás mellett az RDS járulékos, értéknövelt szolgáltatásait is bemutatta. A rendszerben mód van arra, hogy

a CCIR sávú adók – jelen esetben a Danubius – a személyhívás mellett egyéb információkat is sugározzanak. A kiállítás ideje alatt tizenöt féle új szolgáltatással ismerkedhettek meg a látogatók. Ezek közül néhány: adó-, műsor-, műsorfajta-azonosítás; közlekedési információk; dátum-, pontosidőjelzés.

Taxirádió a BRG-től

Egy nemrég megkötött szerződés értelmében az Ascom cég mobil rádióberendezéseikhez gyárt részegységeket a BRG, s lapunk 92/30. számában olvashatták: a magyar vállalat rövidesen Motorola disztribútor is lesz. A külföldi kapcsolatok építése közben azonban a saját

fejlesztés sem állt le. Így legutóbb taxirádióval jelentkezték. Egy komplett állomás kialakítása körülbelül 30 ezer forintba kerül. A BRG berendezése olyan rejtett riasztásra tehető alkalmassá, amely az utastérben semmiféle áruló jellel nem figyelmezteti a támadót.

Moduláris Harris

Az Europa Telecom nem jutott központi hely a távbeszélőközpontoknak, -alközpontoknak. A kiállítók talán úgy gondolták, hogy igazi újdonságot, olyat, amire felkapja a szakma a fejét, más téren – például a mobil és a műholdas távközlés területén – tudnak bemutatni. Kivételemek

számított tehát a Mendelson Kft., amely a 16-os pavilon egyik sarkában az egyesült államokbeli Harris 20-20 típusjelű digitális, ISDN központját mutatta be.

Lóczy László, az amerikai-magyar vegyesvállalat szakembere elmondta, hogy a rendszer egyik fő előnye a moduláris bővíthető-

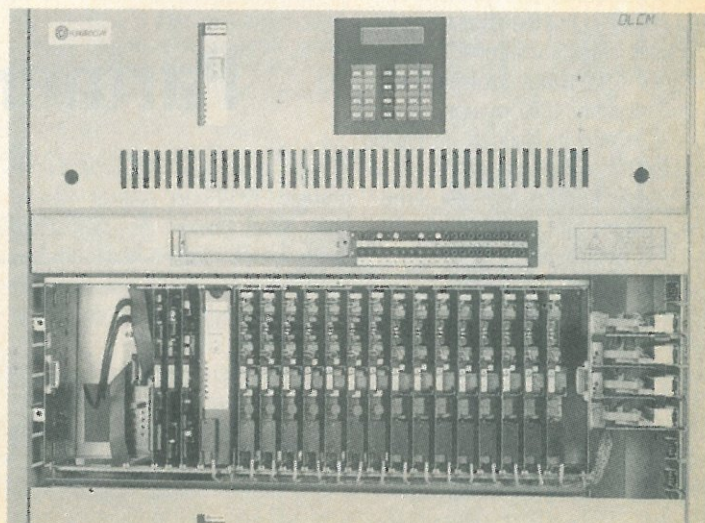
Crossbar–digitális

Csak saját fejlesztésű rendszerekkel foglalkozik a Hungarocom Híradástechnikai Kft., amelynek szakemberei korábban a BHC-ben dolgoztak. A kiállításon bemutatott berendezések két területet öleltek fel. A DLCM digitális vonalcsatlakozó család a régi crossbar és az új digitális központok illesztésére szolgál. Az egységet az AR központokban kell elhelyezni, a digitális központokban semmiféle beavatkozásra nincs szükség. A DLCM centralizált üzemfelügyeleti rendszernek haté-

kony hibadiagnosztikai funkciói is vannak.

Az ETMS elektronikus forgalmemelő berendezést a crossbar központok számára fejlesztették ki. A rendszer a forgalom mérésén kívül regisztrálja a torlódásokat, a túlfoglaltságot és a túlterhelést. Az ETMS által mért adatok soros csatolón keresztül PC-be tölthetők, ahol a szükséges kiértékeléseket el lehet végezni. A berendezés már minden budapesti crossbar főközpontban működik.

M. J.

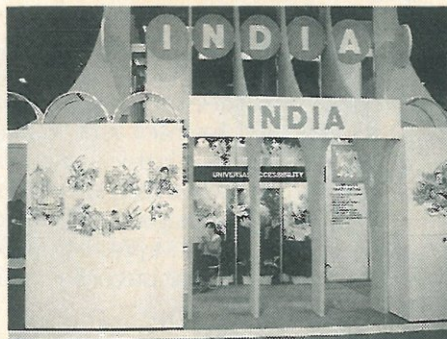

Ellentétek országa

Meglepetést keltett szakmai körökben is, hogy egy olyan – távközléséről előttünk ismeretlen – ország, mint India kiállít az Europa Telecom '92 kiállításon. A földrésznyi állam több szempontból is az ellentétek országa, gazdagság és szegénység szoros egymás mellett élése jellemzi, s ez az élet minden területén, így a távközlésben is megmutatkozik. Modern, 120 földi állomással rendelkező műholdas kommunikáció, mellette kézikapcsolású telefonok vidéken, s mindez extrém környezeti és klimatikus körülmények között.

Az ország a jelenlegi 6,7 millió telefonvonalával első az ázsiai népek között. Ezt a számot egy-két éven belül 8 millióra

akarják fejleszteni, s céljuk, hogy az ezredfordulóra elérjék a 20 millió vonalat – teljesen digitalizált hálózatban. Jelenleg mintegy hárommillió telefonigénylést tartanak nyilván, s számításaik szerint egy-két éven belül ennek a felét ki tudják elégíteni, ami azt jelenti, hogy egy nagyvárosban tipikusan hat hónaptól két évig tart a várakozási idő. A tervek szerint hamarosan belekezdnek abba a széles körű faluprogramba, amelynek keretében a

Soknyelvű vendégek

Kilenc indiai távközlési vállalat mutatta be termékeit „közös fedél” alatt a Telecomon. Mint a standon megtudtuk, közülük a C-Dot magyarországi vegyesvállalat létesítését tervezi digitális kapcsolóközpontok gyártására. A magyar partnert még nem tudták megnevezni. A C-Dot 128 és 256 csatornás PBX és rurál központokat, 1400 és 20 ezer vonalas fóközpontokat, ultrarövid-hullámú és multiplex berendezéseket gyárt.

A Hindustan Teleprinters Limited kilenc tavnymotatókat mutatott be. Az elektronikus írógépre emlékeztető külsejű berendezések többek közt rövidített hívásra, hívásismétlésre képesek, szimplex, félduplex és duplex üzemmódban működnek. S. S. Shekhawat igazgató cirill, devanagari, urdu és tamil betűkkel nyomtatott szövegrészletekkel illusztrálta a készülék képességeit.

Míg a Natelco asztali telefonkészüléket, az Optel optikai szálakábeleket, a Surana Udyog csatlakozókat állított ki. Mint hallottuk, termékeiknek elsősorban a fejlődő országokban keresnek piacokat.

K. P.

mintegy félmillió települést 2000-ig leg alább modern nyilvános telefonokkal el akarják látni.

Ehhez az óriási programhoz a kormány több mint 12 milliárd dollárral járul hozzá, de magántőkét és nemzetközi forrásokat is igénybe kívánják venni. Ezzel párhuzamosan megindítják a távközlés privatizálását.

Nagy erővel folyik a saját gyártókapacitás kiépítése, amely a kábelektől kezdve a digitális központokon keresztül a műholdterminálokig mindent lefed.

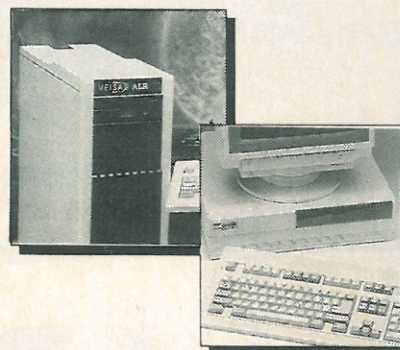
Így Indiában az átviteli technika majdnem minden lehetséges formája fellelhető. Most vezetnek be a nagyvárosokban a GSM digitális mobil telefonrendszert, és hamarosan üzembe helyezik azt a nyilvános csomagkapcsolt adatkommunikációs hálózatot, amellyel bekapcsolódhatnak a nemzetközi számítástechnika vérkeringésébe.

Fejes Kálmán

A MINŐSÉGET
CSAK EGYSZER
KELL MEGFIZETNI

INGYEN FLYER!

Minden megrendelt
ALR PowerVeisa 486-os
konfigurációhoz 1 db
FLYER SX 25-ös
számítógépet
ajándékozunk.

14 hivatalos Szerviz Központ (ASC)
és számos Power Partner Reseller
és Reseller.

Ingyen Flyer

valamennyi TRACO partnernél,
amíg a készlet tart!

ALR

Disztributor

hp HEWLETT
PACKARD
Dealer

BUSLOGIC
Disztributor

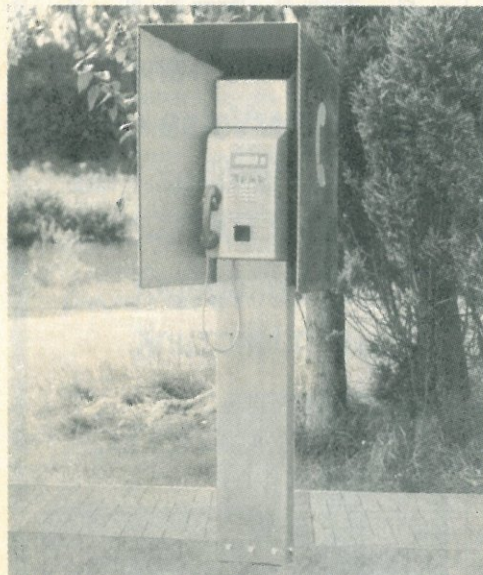
traco

1137 Budapest,
Váci út 18/ ALR III. em.
(Struktura Irodaház)
Telefon: 111-1023,
112-7490 /162, 163, 164, 165
Fax: 111-7651

Négy ír együtt

Közös standot bérelt az Europa Telecomon négy ír cég. A kül- és beltéri telefonfülkéket, vandálbiztos talapzatokat, biztonsági konzolokat és információs táblákat gyártó Gercon igazgatója, O. R. Clery elmondta: vegyesvállalatot szeretnének létrehozni Magyarországon. Eleinte Írországban készítenék, s nálunk szerelnék össze a

Vandálbiztos telefonokra Írországban is szükség van. Képzünk a Gercon terméke

fülkéket, később nagyjából itt készülnek a termékek.

Kizárólag távközlési szervezési és műszaki szoftverrendszerek fejlesztésével foglalkozik a Telecom Ireland Software. A Sigma Wireless antennákat, tápegységeket, akkumulátortöltőket, rádiótelefon-szerelvényeket gyárt. Felhasználói közt vannak ipari és kereskedelmi vállalatok, valamint a biztonsági szervek, mentők, tűoltóságok, rendőrségek.

A Mentec Írország legnagyobb számítástechnikai vállalata, a

Unix International tagja. Jelenleg mintegy kétszáz alkalmazottja van, képviselést tart fenn többek közt Ausztráliában, az Egyesült Államokban, Japánban, Kanadában, Koreában és egy sor európai országban. Szoftvereit használják az Irish Telephone Companynál, a Mercury telefontársaságnál, a Liwtelnél. X.25 kapcsolóközpontjaik két legfontosabb vevője a Siemens és az Italtel. Írországban ez a cég a DEC legnagyobb viszonteladója.

K. P.

Jövőre : Asia Telecom

Mint a nemrég véget ért budapesti Europa Telecomon bejelentették, a következő hasonló esemény, az 1993. május 17–22. között rendezendő Asia Telecom '93 házigazdája Szingapúr lesz. Először 1985-ben, másodszor – legutóbb – pedig 1989-ben volt ázsiai távközlési sereg-szemle. Már négy évvel ezelőtt is kétszáz fontos személyiség – miniszter, vállalatvezető – tartotta fontosnak megjelenni a rendezvényen, s 7 500 négyzetméteren 136 kiállító mutatkozott be a több mint hatvan országból érkezett 22 ezer látogatónak. Jövőre még nagyobb érdeklődésre számítanak a négy – politikai, technikai, szabályozási és gazdasági –

szimpóziumból álló fórumon és a hozzá kapcsolódó kiállításon.

Ázsia, illetve a távol-keleti térség 31 országa ma a világ legnagyobb távközlési piaca, melynek forgalma a következő öt évben előrejelzések szerint meghaladja a 100 milliárd dollárt. Mégis, furcsa módon sehol másutt nincs ilyen nagy különbség az egyes államok infrastruktúrájának fejlettsége között: a száz főre eső telefonok száma 0,1 és 60 között szóródik. Az átlag messze az intervallum alján van: száz lakosból háromnak van csak telefonja, szemben a tizenkettes világ- vagy pláne a harmincötös európai átlaggal. A fejlődés viszont itt a leggyorsabb gazdaságilag és műszakilag egyaránt, így várhatóan rövidesen e térség képviseli a távközlési és információtechnológiai világpiac 31 százalékat.

Ingres

- osztott, relációs adatbázis-kezelés
- a kliens/server architektúra legfejlettebb megvalósítása
- hardverfüggetlenség, teljes hordozhatóság
- a VAX/VMS- és UNIX-világ egyik vezető terméke
- saját 4GL, komplett alkalmazásgenerátor
- teljes SQL-szabvány
- 3. generációs programnyelvi interface-ek
- forms editor
- report writer
- rollback & recovery

TELJES SZAKMAI TÁMOGATÁS, TANÁCSADÁS.

ALKALMAZÓI RENDSZEREK KIDOLGOZÁSA
(VAX-os referenciák).

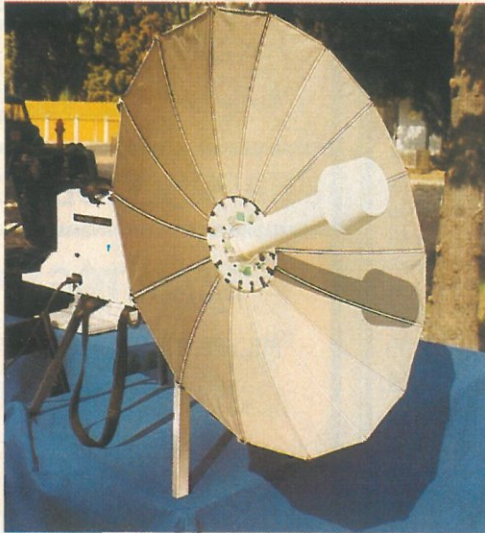
FreeSoft Kft

1116 Budapest, Kondorosi út 76.
Telephely: 1088 Budapest, Reviczky u. 4.
Tel.: 138-4391; 138-4633. Fax: 118-5626

*Mobil
kommunikáció,
avagy
a távközlés
mobiljai?
Közlekedés
és hírközlés
hétköznapi
alkalmazásbeli
összetartozására
számos példával
szolgált
az Europa
Telecom.*

TELE-KOCSIK

A Heti CHIP 92/25. számában már írtunk az Euteltracs műholdas kamionkommunikációs és -helymeghatározó rendszerről, amelyet Budapesten élőben is láthattunk

A Matáv száguldó mindenese...

...és kicsit lassabban mozgó, de annál praktikusabb oktatóközpontja

Televíziós közvetítőkocsi – antennák kíséretében

Egy nagy, sárga angyal – a Frekvenciagazdálkodási Intézet mérőautója

ÚJ!

FUJITSU

Szépen, gyorsan, halkan!

Minden nálunk vásárolt FUJITSU nyomtatóhoz

adunk Önnek:

Magyar nyelvű *kézikönyvet*, hogy mindent megértsen!
Magyar *beállítóprogramot*, hogy azonnal dolgozhasson!
Univerzális magyar *betűkészletet* (CWI / CP 852 együtt!)
Nyomtatómeghajtót az ismertebb szövegszerkesztőkhöz!

DL 900	Kicsi a hely az íróasztalán?	29.800 Ft+Áfa
DL 1100	A4-es lapon fektetve isnyomtatható!	36.960 Ft+Áfa
DL 1200	Gyors otthoni A3-as nyomtató!	49.900 Ft+Áfa
DL 3400	Megbízható, irodai alkalmazásra	52.000 Ft+Áfa
DL 3600	Megbízható, irodai alkalmazásra	57.000 Ft+Áfa
DL 4400	Professzionális, gyors, megbízható	89.000 Ft+Áfa
DL 5800	Professzionális, gyors, megbízható	149.000 Ft+Áfa

3v garanciával a nagykapacitású FUJITSU winchesterek!

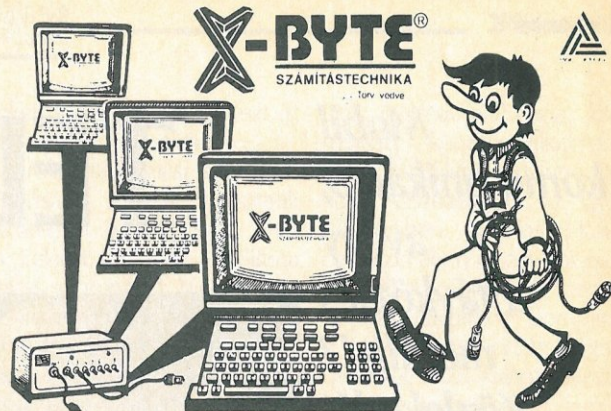
M2623	425 MB 3.5" AT-BUS / SCSI 12ms	109.800 Ft+Áfa
M2623	425 MB 3.5" AT-BUS / SCSI 12ms	109.800 Ft+Áfa
M2624	520 MB 3.5" AT-BUS / SCSI 12ms	119.800 Ft+Áfa
M2266	1079 MB 5.25" SCSI 16ms	199.800 Ft+Áfa

30.000 Ft felett ingyenes helyszíni telepítés, üzembehelyezés!

MARKER Informatika Bt.

1073 Budapest, VII. Barcsay u. 6. (Erzsébet krt.- Barcsay u. saroknál)

Hétfő-Péntek: 9-17h-ig Telefon/Fax: 122-3000

KAPCSOLÓDJON A JÖVŐHÖZ!

SZÁMÍTÓGÉP-HÁLÓZATOK

MILYEN TÍPUSÚ HÁLÓZAT SZÜKSÉGES ÖNNEK?

ARCNET, ETHERNET, RS 232,
IBM CABLING SYSTEM, AT&T
SYSTEMAX, NOVELL HÁLÓZAT, ÜVEGSZÁL?

JÖJJÖN EL HOZZÁNK!

1138 Budapest, Népfürdő u. 17/e. Tel.: 173-1329 Fax: 173-1530

Kávészárazó és üdítő mellett segítünk a választásban.

CSÖKKENTETT ÁRAK, VÁLTOZATLAN MINŐSÉG!

Információs szám: 142

Információs szám: 143

A VIDEOTEX

INFORMÁCIÓIRA BÁRMIKOR SZÁMÍTHAT...

MAGYAR VIDEOTEX

SZOLGÁLTATÓ ÉS FEJLESZTŐ KFT

Ügyfélszolgálat: Budapest V., Városház utca 16. Postacím: 1364 Budapest, Pf.:271.
Telefon: 118 - 1212. Telefax: 138 - 2686. Telex: 22 - 1029 - rtx - h.

Információs szám: 144

Meglátni és megszeretni

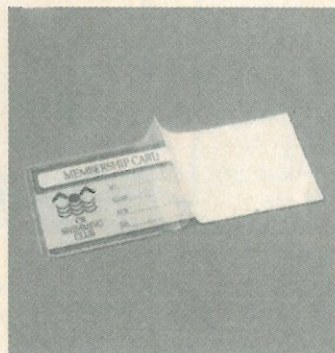
„Nem csak a drága lehet jó – mondja Szabadkai Pál ügyvezető a Schneider tollakra mutatva. – Ez a golyós- és töltőtollból álló készlet csak 1212 forintba kerül, formatervezése pedig a legfrissebb, 1992-es divatot követi.” A VOS Irodaszereket Forgalmazó Kft.-nél a már ismerős Helit irat- és leporellótároló szekrények és kocsik (*Heti CHIP* 92/24.), Bene dossziék, kiegészítők, Schneider és Romus írószerek mellett elsősorban a 3L átlátszó, öntapadós

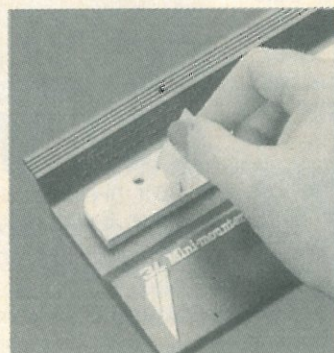
címke- és névjegytartóira hívják fel a figyelmemet.

„Frankfurtban, a Premier irodaszervásáron láttuk meg ezeket az ötletes apróságokat – meséli az ügyvezető. – Azonnal beléjük szerettünk, és elhatároztuk, hogy megszerezzük a hazai forgalmazás jogát. Megkerestük a dán céget, és azt a fair választ kaptuk, hogy mivel Magyarországon korábban az ICO már foglalkozott termékeik árusításával, kizárólagos jogot nem adnak, hanem egyéves próbaidőre – párhuzamosan az ICO-val – velünk is forgalmazási megállapodást kötnek.”

A 3L-ről már Jens E. Jørgensen exportigazgatót kérdezem. Mint

mondja, a céget 1969-ben alapították, ma már leányvállalata van Németországban és az Egyesült Államokban. Forgalmuk 1989-ben körülbelül négymillió, '90-ben öt-, '91-ben hatmillió dollár volt, '92 végére nyolcmilliót terveznek. A növekedés Jørgensen úr szerint elsősorban a német és amerikai leányvállalatok felfutásának tulajdonítható. Kínálatukat három termékcsoportha osztja: irodaszerek, grafikai kellékek, fotóalbumhoz szükséges kiegészítők (fényképsarkok). Minden termékük saját fejlesztésű, számítógéppel ve-

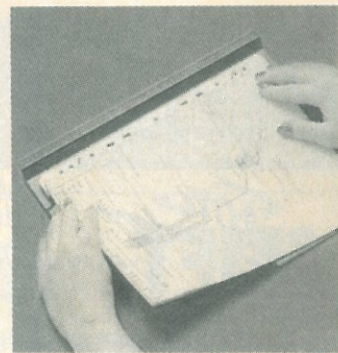

zért gépeken készül. A korszerű gyártástechnológiának köszönhetően az anyagállalatnál mindössze ötven alkalmazottat foglalkoztatnak. A céget – amely immár ötven országba exportál – egyébként négy testvér irányítja.

Amikor a konkurenciáról kérdezem, az exportigazgató a PFS és a Regulus nevét említi, hozzátéve: nekik nincs ekkora választékuk. Széttárja a karját, úgy mutatja: A/0-tól A/4-ig, tekercsben és

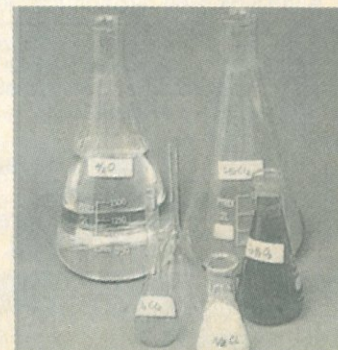
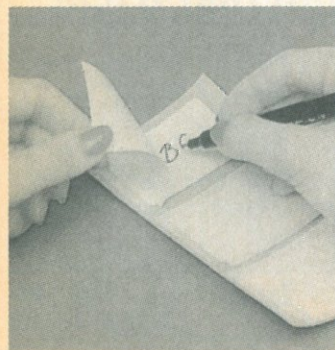
minden méretben készítünk poliészter, PVC, prespán öntapadós iratfüggesztőket, ezenkívül mindenféle vízálló címkefóliát, öntapadó névjegykártya-borítót, dossziéokra (-ba) ragasztható papírtartó sarkokat és névjegyutasakokat, címkézőket, hajlékonylemez-tartókat... Arra ugyan nem tud felelni, savállóak-e a víznek nyilvánvalóan ellenálló címketakaró fóliák, de „Svédországban – mondja – egy laboratóriumban -238 °C-os hőmérsékletnek tették ki őket, és épségben maradtak”.

A PVC hallatán megkérdelem, vajon mennyire természetbarát termékek ezek, de a dán szakember nem jön zavarba. Először is savmentes, úgynevezett kemény PVC-vel dolgoznak, amelynek az előállítása ötven százalékkal kevesebb energiát igényel, mint a polipropiléné – mondja –, és ha innen nézzük, a PVC természetbarátságához nem

fér kétség. Olyannyira nem, hogy például Nagy-Britanniában legutóbb éppen ez az anyag kapott zöld kitüntetést. PP-re áttérni egyébként – teszi hozzá – fölöttebb költséges volna, mivel a géppark lecserélésével járna.

Kelenhegyi Péter

Ki van (még) az ablakban ?

Finnországban kondította meg Mikko Hyppönen az Internet hálózat vészharangját: megjelent a világ legelső Windows alá befurakodó vírusa! Immár a Windows-alkalmazók viszonylagos biztonsága is megszűnt – már ami a vírusokat illeti. Tulajdonképpen számíthatunk rá, hiszen a Windows programok másolásvédelmének fejlesztése egyértelműen előrevetítette a vírusok felbukkanását. Sőt, szembe kell néznünk azzal a kellemetlen lehetőséggel, hogy előbb-utóbb feltűnnek a Windows alá írt CASE típusú (eseményvezérelt) vírusfejlesztő programeszközök is.

A WinVir.14 kizárólag az MS-Windows 3.1 alatt fut, a hagyományos DOS programokra rá sem hederít. Állományból közvetlenül fertőz, kimondottan harcias típus, azaz a beteg program elindítása után megfertőz egy másikat, majd átadja a vezérlést a gazdaprogramnak. A normál NE formátumú kódot használja. Első nagyobb áldozata a Data Fellows Ltd helsinki telephelye volt, ahol minden rendszer Windows-alapú. A tapasztalat szerint azonban az OS/2 alatt is igen jól érzi magát.

Úgynevezett New Executable formátumú. Azonosítását két benne előforduló szövegsor segíti:

VirusforWindows v1.4

és

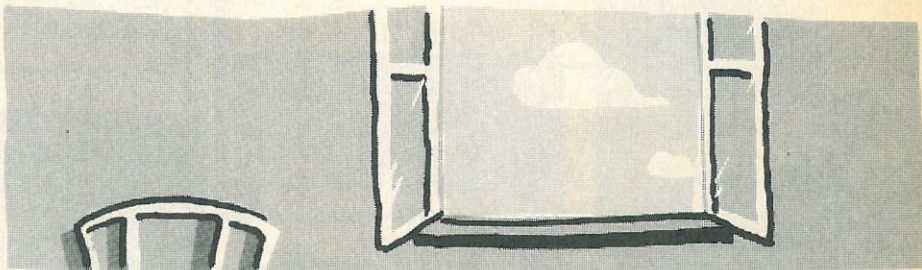
MK92

Természetesen a hagyományos detektorok nem ismerik fel. Mihelyt a fertőzött alkalmazást elindítjuk, a vírus veszi át a vezérlést. Keres egy fertőzhető Windows állományt az aktuális alkönyvtárban, amihez felhasználja az INT 21 megszakítás AX=4E, 4F rendszerhívásait. Ha ilyet nem talál, akkor az INT 21 AX=4C00 rendszerhívásával visszatér.

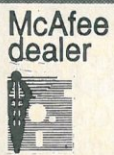
Ha lát fertőzhető programot, akkor azt megnyitva a könyvtári bejegyzésben talált

ó már ott van-e. A saját kódját beszúrja a program közepébe, és az ott található kódrészletet elmenti az állomány végére.

Hogy a vírus lefusson, az NE fejlécben a CS:IP címregisztert átállítja az új startpontra. Utána a hecc kedvéért kiveszi a kódot a gazdaprogramból, és visszaállítja az eredeti állapotokat. Újabb indításra így az gond nélkül lefut. Hol van vírus, hol nincs... Végül természetesen normál módon kilép. A fertőzött programok 854 (356h) bájjal nagyobbak az eredeti értékénél. A vírus nem változtatja meg az eredeti dátum- és időpontbejegyzést. Önmagát nem titkosítja, nem kódolja át (hiszen ő az első, ki keresné...). Más károkozása nem ismeretes.

A McAfee programcsomag a világon több mint 6 millió regisztrált felhasználónak nyújt védelmet.

Antivírus programrendszer

(IBM PC-re DOS alatt)

- VIRUSCAN - vírust kereső program,
- VSHIELD - tárrezidens, vírus bejutást gátló program,
- CLEAN-UP - vírustalanító program,
- NETSCAN - vírust kereső program hálózatok részére.

Megvédi a számítógéprendszerét a vírusok által okozott károktól.

A regisztrált felhasználók jogosultak két éven keresztül a program legfrissebb változatához.

Világ PC vírusai ellen egy helyen: McAfee programok a TOPSOFT-nál.

1027 Budapest, Kapás u. 11-15.
Telefon: 202-4733. Telefax: 201-2811

dátumot és az időpontot elmenti. Utána ellenőrzi, hogy az állomány elején a szokásos MZ, illetve ZM – a hagyományos vagy a Windows NE (New Executable) formátum – jelzése van-e. A relokációs táblát a 40-es címtől nézi meg. Az NE fejléc alapján azt is ellenőrzi, hogy megfelelő-e a fertőzés kritériumainak, azaz

Keresési szekvenciája például az Fprot User.def számára:

E WinVir.14
813C4E457516817C0C0203750F807C3204750
981

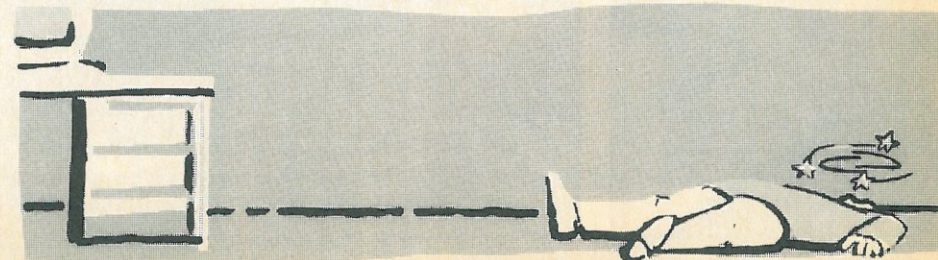
Az Fprot víruskeresőnél ilyenkor a /USER opciót kell alkalmazni.

Apróságok innen-onnan

Az egyik legnagyobb amerikai BIOS-gyártó, az Ami versenyképességét azzal is fokozni kívánta, hogy néhány új, vírusvédelmi szempontból is hasznos funkcióval látta el frissebb termékeit. Az 1992. június 6. után gyártott Ami BIOS-okba ugyanis beépítették a boot-sektor védelmét. Ha ezt a szolgáltatást

kérjük a setupban, a BIOS minden írás célú hozzáférést ellenőriz, így jó esélyünk van a belopódzó bootvírusok észlelésére és eltávolítására.

Persze a BIOS e szolgáltatása nem nyújt, nem is nyújthat százszázalékos biztonságot, de lényegesen csökkenti a vírus bejutásának lehetőségét. Hol találkozhatunk ilyen BIOS-okkal? Főleg a noteszgépekben és a mind nagyobb számban beérkező 386SX és 486SX processzoros olcsó asztali PC-kben.

Rovatunkban hétről hétre
figyelemmel kísérjük,
mely számítógépvírusok
aktivizálódása várható.

Ez természetesen nem
jelent azt, hogy
az említett vírusok
járványszerűen
elterjednek
Magyarországon, csak
annyit, hogy az adott
időszakban kártételükkel,
előfordulásukkal
számolni lehet.

VÍRUSNAPTÁR 1992. NOVEMBER 6 – 12.

DÁTUM	NÉVNAP	VÍRUS NEVE	TÁMADÁS IDEJE
6. péntek	Lénárd	Frere Jacques Smack Jerusalem (Payday)	minden pénteken minden pénteken pénteken, ha az nem 13-a
7. szombat	Rezső	Italian Pest (Finger) Jerusalem (Phenome) Migram	minden szombaton minden szombaton minden szombaton
8. vasárnap	Zsombor	Taiwan Sunday Sunday-2	minden hó 8. napján minden vasárnap minden vasárnap
9. hétfő	Tivadar	Garfield I-B (BadGuy) I-B (BadGuy 2) I-B (Exterminator)	minden hétfőn minden hétfőn minden hétfőn minden hétfőn
10. kedd	Réka	Day10 Ah I-B (Demon) I-B (Demon-B) Kamasya	minden hó 10. napján minden kedden minden kedden minden kedden minden kedden
11. szerda	Márton	Victor	minden szerdán
12. csütörtök	Jónás, Renátó	CD	csütörtökön, 12-én

Az egész 1992. év folyamán aktív: Datalock, Europe-92, Flash, Fu Manchu, Violator, Were Here, Year 1992

Minden nap támad: július 1-jétől december 31-ig Jerusalem (Jerusalem-PLO), Jerusalem (Mendoza), Got-You, szeptember 1-jétől december 31-ig 1554, 1704 Format, Cascade, Cascade-B, szeptember 20-tól december 31-ig Plastique, Plastique-B, szeptember 22-től december 31-ig 4096, október 13-tól december 31-ig Datacrime, Datacrime-B, Datacrime II, Datacrime IIB.

Érvényes víruskereső-ölő verziók: Virkill 0.28, Virx25, Scan-Netscan-Winscan 97, Clean-Vshield 97, Netshield 1.03, Fprot 2.05, Nemesis 0.99a, PKSF Ansi 1.1, Tbscan 4.3, Vsig 9209, MTEA VR 2.2.

Jövő héten péntek 13.

Svájcban két PC-forgalmazó és egy szoftverház is új vírussal fertőzött lemezeket szállította termékeit vásárlóinak. A vírust ideiglenesen Swiss Phönixnek nevezték el. November 13-án felülírja a merevlemez első tizenhárom cilinderét, a képernyőre pedig kiírja: Phönix. Az Fprot felismeri a 2.04C verziótól.

Keleti harcmodor

Német testvérlapunk kiadójától, a Vogel Verlagtól havonta kapjuk a *Virus Telex* és a *Virus Catalog* című szakkiadványokat. Ezek legutóbbi számában találkoztunk azzal a figyelmeztetéssel, amelyet talán a hazai PC- és szoftverforgalmazóknak is érdemes meg-szívlelniük.

Németországban több esetben fordult elő, hogy a Tajvanról származó gépeken, lemezeken vírusfertőzést találtak a kicsoma-

golás utáni első ellenőrzéskor. Kiderült, a távol-keleti másolóműhelyekben a mesterlemezeket sokszorosítás előtt a McAfee-féle Scan egy ősrégi változatával ellenőrizték, amely természetesen nem vette észre a lemezeken lapuló, a keresőprogramnál sokkal frissebb kórokozókat.

A fenti példák nem egyediek, ilyen vagy hasonló esetek nálunk is megtörténnek, csak a hazai PC-piac méretével arányosan kisebb riadalmat keltve. Mindazonáltal hasznos lenne, ha a hazai hivatásos vírusvadászok beszállnának, beszállhatnának a távol-keleti szofverimport vírusellenőrzésébe.

Rossz szektorok

Feltehetőleg szentpétervári vírusfejlesztők teremték a Badsec, amellyel február óta küzdenek Skandináviában. Szerencsére viszonylag ritka, magyarországi előfordulását a közelmúltban jelezték Farnosi Istvánék. Hihetetlen mennyiségű elveszett és rossz szektort produkál a merevlemez, nevét is innen kapta. A szakirodalom még két álnéven – 905, Backfont –

említi. A legtöbb víruskereső felismeri, de nem irtja, mindegyik törlést javasol. Kódja igen rövid, mindössze 765 bájtt. Érdekes hibajelensége az *Unexpected access* üzenet, amellyel az egyes meghajtók elérhetetlenségét jelzi. Rezidens, az .EXE állományokat fertőzi meg. Időnként tisztázatlan eredetűnek látszó rendszeriakadásokat hoz létre.

A fertőzött program lefutása után a vírus a hagyományos 640 kilobájtos tár felső területére kerül. Nem piszkálja az INT 12 visszatérését, de az INT 21 vezérlését teljesen átveszi. A CHKDSK program 4384 bájttal memóriafoglalásról tudósít. A még nem fertőzött .EXE programokra leselkedik, s amint egy ilyen elindul, a végéhez fűzi magát. A könyvtári bejegyzésekben a keltezés nem változik.

Vírusírónknak nagyon tetszettek a saját ötletei, mert nem sokáig váratott magára a Badsec forráskódjának alapos átírata, a „kipoloskázott” Topsy-900. Hossza 900 bájttal, tárgyigénye 2736–5472 bájttal között van. A memóriában elhelyezkedett vírus csak tiszta állományt fertőz. A kód a programok végére épül be, a hossznövekedés 900 bájttal.

Kis János, Nagy Gábor

R · E · N · D · E · Z · V · É · N · Y · K · A · L · A · U · Z

Sávtakarékos frekvenciamodulációs eljárások címmel **november 10-én** 14 órától Pap László egyetemi tanár tart előadást a HTE VI. kerület, Andrássy út 3. alatti postatermében. Felvilágosítás: 153-1027.

A HTE Távközlési szakosztálya és a MATE közös szervezésében **november 12-én** 15 órakor beszámolót hallgathatnak meg az érdeklődők 22. Európai mikrohullámú konferencia címmel az V. kerület, Kossuth Lajos tér 6-8., VI. emelet 635. számú teremben. Tájékoztatás kérhető a 153-1027-es telefonszámon.

Külföldi és hazai szakértők részvételével, **december első hetében**

rendezi meg az Oracle Central Europe és az SZKI Intelligens Software Rt. az első *Oracle technikai napokat*. Az előadások keretében olyan információkhoz, ismeretekhez juthat a hallgatóság, amelyek nem szerepelnek egy-egy hagyományos kézikönyvben vagy tanfolyamon. Az idei témákból: Oracle hangolási tapasztalatok az Oracle V6 alatt; egy felhasználói rendszer bemutatója; SQL Forms haladóknak. A technikai napok részvételi díja 29 800 forint. Bővebb tájékoztatás kérhető Ábrahám Katalintól a 201-6764-es telefonszámon vagy a 201-7125-ös telefaxszámon.

Környezetkímélő technológiákkal, természetbarát hulladékhasznosítással és újrafeldolgozással foglalkozó kiállítás nyílik **1993. december 7-10.** között a hollandiai Utrechtben. Az *Eco-tech-Europe '93* két korábbi kiállítás, az Enviro és az Ecotech egyesítéséből születik. Információ kérhető a 31-30-955-911 telefon- vagy a 31-30-940-379 telefaxszámon.

Informatikai hetilap

Megjelenik minden csütörtökön.
Kiadja a CT Press Kiadó Kft.
Felelős kiadó: Ivanov Péter ügyvezető
Főszerkesztő: Takács Gitta
Főszerkesztő-helyettes: Mikolás Zoltán
Művészeti vezető: Sütő Kálmán
Szerkesztők: Fejes Kálmán, Mallás Judit, Szekeres Zsuzsa, Vargha Márton
Olvasószerkesztő: Kelenhegyi Péter
Korrektor: Lukács Erzsébet
Tervezőszerkesztők: Olejnyik Jenő, Tripolszky Dóra
Grafikus: Gerse Gábor
Műszaki vezető: Lucz Zsolt
Tördelőszerkesztők: Dobos Imre, Nagy Gyula, Tóth Attila

Lapmenedzser: Fekete Gizella

A szerkesztőség és a kiadó címe:
 1036 Budapest, Lajos u. 160-162.
Telefon: 188-4370, 168-4270
 207, 245, 263, 291 mellék
Telefax: 168-6266

Levél cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210

Hirdetésfelvétel:

CT Press Reklámiroda
Üzletkötők: Czidor Rózsa, Kálnoki Kis Emese, Szabóné Véghelyi Anna, Szomolányi Viktória
Levél cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: 188-4370, 168-4270
Telefax: 168-6266

Sürgős hirdetéseit, üzleti közleményeit egy héten belül közzétezzük. Hívja a CT Press Reklámirodáját! A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek tekintjük, de tartalmukért felelősséget nem vállalhatunk.

A szedés és a tördelés

a Heti CHIP szerkesztőségében, TEXTAR fényszedő programmal készül.

Nyomásra előkészítési és nyomja:

Zrínyi Nyomda, Budapest
 (92.2319/31-66-22)

Felelős vezető:

Grassely István vezérigazgató

© Heti CHIP

CT Press Kiadó Kft., Budapest, 1992.

A Heti CHIP-ben megjelent írások másodközlésével, a lap másolásával és terjesztésével kapcsolatban minden jogot fenntartunk.

A lapból értesüléseket átvenni csak a Heti CHIP-re való hivatkozással lehet. A szerkesztőség a felkérés nélkül beküldött kéziratokat és leveleket is körültekintően gondozza.

A lapban megjelenő cikkek tartalmát ellenőrizzük, ám forrásaink tévedéseiről felelősséget nem vállalhatunk.

Terjeszti

a Magyar Posta és a CT Press Kiadó Kft.

Ára: 39 forint.

Előfizethető a CT Press Kiadónál. Előfizetési díj 1 évre 1800 forint.

HU ISSN: 1216-0482

Hirdetői index

Areco	20	Italoszeria	10	Multimex	4
Carbon	20	Kövesdi	10	Netrend	2, 6, 10
C+F	14	Kürt	17	Ocean Office	8
Comex	14	Lias	20	OTP	32
Copy Trade	31	Macroda	11	Topsoft	28
Erti Trade	31	Makrotrend	4	Traco	23
Etherna	4	Marker	26	Uniqum	10, 19, 31
Flexiton	9	Matáv	16	Videotex	26
Freesoft	24	Morphologic	14	X-Byte	26

HÍR-LAP

Hírbeküldő lap a Heti CHIP olvasói számára

Cége most alakult (át)? Új terméke van? Sikeresen lezár egy projektet? Jelentős megrendelést kapott? Fontos szerződést kötött? Konferenciát, kiállítást, tanfolyamot vagy más szakmai rendezvényt szervez? Kulcspozíciókon személyi változások történnek? Ha minderről – vagy bármely más, szakmailag lényeges dologról – szívesen hírt adna lapunkban, kérjük töltsen ki (nyomatott betűvel vagy írógéppel) ezt a kártyát, s zárt borítékban küldje el címünkre: *Heti CHIP*, 1300 Budapest 3., Pf. 210. Munkatársunk felhívja Önt! Nyilvánosságnak szánt információival jelentkezhet a szerkesztőség számain is: telefon: 168-4270, 188-4370, telefax: 168-6266

Kérjük, szíveskedjék ide beírni a tudósítás szövegét!

Név, beosztás

Cég neve

Cím

Telefon

Telefax

Telex

Szeretném tudósítani a *Heti CHIP*-et a következőkről. Tudomásul veszem, hogy a lapnak ez a szolgáltatása ingyenes, s a *Heti CHIP* munkatársa egyeztetés céljából a *Hír-lap* kézhezvétele után megkeres.

Aláírás

Fontos Önnek az adatbiztonság?

a hibatűrő hyperSERVER

MICRONICS
COMPUTERS INC.

Intel80486/66MHz/64MB/EISA

MTBF 150éora

Öt év garancia

a háttértár fenomen

**MICROPOLIS
RAIDION**

Masszív tápegység

Működés közben cserélhető moduláris egységek

MTBF 150éora

Öt év garancia

**a szünetmentes tápegység mesterséges
intelligenciával**

NSSI IPS/A.I.

Távolról vizsgálható a tápellátás

MTBF 150éora

Két év garancia

Biztonságra van szüksége?

**UniQum
Systems**

Telefón: 165 1079

Információs szám: 146

ERTI TRADE KFT.

Kanadai-Magyar

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Iroda: 1142 Bp., Ungvár u. 49.

Tel.: 251-3978. Fax: 163-5960

Business Partner

IBM minőség és szolgáltatás!

Meghökkenően alacsony áron!

JELSZÓ: KELSO!

IBM PS/1 2133 számítógépcsalád
164 900 Ft-tól 264 900 Ft-ig
i386SX/25 MHz – i486DX/33 MHz CPU
2-4 MB RAM (bővíthető) 1,44 MB FDD
85 MB-170 MB HDD (bővíthető)

Magyar ékezetes billentyűzet, egér,
IBM 5.0 DOS, MS Windows 3.1,
MS Works 2.0 feltöltve

Ajándék: 1,2 MB FDD beépítve
HUNFON program

Ne várjon! Rendelje meg, és már szállítjuk is!

IBM, HP, EPSON nyomtatók teljes választéka!

Információs szám: 147

- világszínvonalú márkás irodabútorok,
- irodai székek különlegesen nagy választéka,
- különféle típusú és teljesítményű irodai fénymásológépek,
- telefonok, telefonközpontok, telefaxok, üzenetrögzítők széles választéka.

**BEMUTATÓ ÉS ÁRUSÍTÁS A FŐVÁROS SZÍVÉBEN,
A WESSELÉNYI U. 25-BEN.
Telefon és fax: 122-9202**

Információs szám: 148

OTP BANK LAKOSSÁGI FOLYÓSZÁMLA A MINDENKORI KÉNYELEM

foto: Hortoványi István

Ha lenne egy olyan folyószámla, amelyen hóvégi megtakarításait, vagy azok egy részét kedvező kamatozással leköthetné... ■ Ha lenne egy olyan folyószámla, amelyre átutalhatná a munkabérét, vagy nyugdíját... ■ Ha lenne egy olyan folyószámla, amelyről átutalásait teljesíthetné... ■ Ha lenne egy olyan folyószámla, amelynek terhére még hitelt is kaphatna...

...akkor Ön igénybe venné?

OTP BANK, MINT MINDIG